

Osavuosisikatsaus 2

1.1.2024 – 30.6.2024

Sisällys

Osavuositarkastus 1.1.2024 – 30.6.2024.....	2
Tuloslaskelma	6
Rahoituslaskelma.....	7
Tase.....	8
Investoinnit	10
Kunnan strategia ja kärkitavoitteet	13
Palvelualueiden osavuositarkastukset	16
Hallintopalvelut	16
Sivistys- ja hyvinvointipalvelut.....	20
Tekninen ja elinvoimapalvelut.....	25
Sanasto.....	33

Osavuositarkastus 1.1.2024 – 30.6.2024

Yleinen talouden kehitys

Kuntatalouden viime vuosi oli vahva osittain kerta-luontoisista sote-uudistukseen liittyvistä syistä johtuen. Tulevat vuodet näyttävät heikommilta ja kuntataloudessa on odotettavissa mittavia sopeutus-paineita. Kuntien menot kasvavat ansiokehityk-sen ja hintojen noustessa. Myös investointitason arvioidaan pysyvän lähivuosina korkeana. Saman-aikaisesti kuntien tulopuolella valtionosuudet ja verotulot eivät kasva samassa suhteessa.

Valtiovarainministeriön julkaiseman kuntatalous-ohjelman arvion mukaan Suomen talous ei kasva vuonna 2024. Kuntarahoitus ja Suomen Pankki en-nustaa vuodelle -0,5 negatiivista BKT muutosta. Valtiovarainministeriön ennusteen mukaan työt-ömyysaste pysyttelee 7,4 % tuntumassa ja inflaa-tio alittaa 2 prosentin tason. Vuodesta 2025 en-nustelaitokset povaavat parempaa, mutta kasvu on edelleen hyvin maltillista.

Valtion talousarviovalmistelua edeltävässä kehys-riihessä tehtiin useita kuntatalouteen vaikuttavia päätöksiä. Päätösten yhteisvaikutus oli kuntata-loutta vahvistava. Erityisesti kuntien valtionosu-teen tehty 277 milj. euron lisäys vuodesta 2025 lähtien lievensi viime vuoden lopulla tehdyn sote-siirtolaskelman päivityksestä aiheutuneita vaiku-tuksia. Tästä huolimatta Mäntsälän kunnan valti-onosuus tulee leikkaantumaan n. 443 000 euroa

vuoteen 2024 verrattuna, vaikka kunnalle tulee TE-uudistuksesta aiheutuvat lisäkustannukset. Tämä asettaa tulevalle taloussuunnitelmakaudelle säästötarpeita.

Verotuloennuste

Hyvinvointialueuudistuksen yhteydessä kaikkien Manner-Suomen kuntien veroprosentteja alen-nettiin 12,64 %-yksikköä ja samalla valtion ja kun-nallisveron veropohjat yhdistettiin. Vuonna 2023 saatiin poikkeuksellisen hyvät verotulot johtuen siitä, että vuoden 2023 verotulojen maksatus pe-rustui vanhoihin veroperusteisiin, josta kertyi tu-loja enemmän kuin normaalin maksatuksen mu-kaan. Kun siten verrataan vuoden 2024 verotulo-kertymää vuoteen 2023, tulee verotulot pienene-mään eikä verotulokertymää voi tältä osin verrata keskenään.

Kuntaliiton toukokuussa antaman veroennusteen mukaan verotuloissa tulee laskua erityisesti yhteis-överotuotoissa ja kunnallisverotuotoissa verrat-tuna talousarvioon ja edelliseen vuoteen. Kunnal-lisverotuloissa vaikuttaa tuloveroprosentin laske-minen 8,36 prosentista 8,30 prosenttiin. Kiinteis-töverotuotokertymä sen sijaan on ylittymässä en-nusteeseen nähden yli 0,88 milj. euroa.

Yhteisöverotuloissa kehitys on ollut heikentyvä. Verotuloennusteet tarkentuvat syyskuun lopussa, kun syksyn kuntatalousohjelma ja valtiontalous-arvioesitys julkaistaan. Tässä vaiheessa ei vielä esitetä muutoksia talousarvioon.

Verotulo	TA 2024	Toteuma 1-6/2024	Toteuma-%	TP 2023	Ennuste 2024	Ennuste - Talousarvio
Kunnan tulovero	40 201 000	21 376 018	53,17 %	41 631 465	39 924 000	-277 000
Kiinteistövero	8 720 000	635 439	7,29 %	9 035 634	9 600 000	880 000
Osuus yhteisöveron tuotoista	3 452 000	1 962 976	56,86 %	3 998 665	3 179 000	-273 000
Yhteensä	52 373 000	23 974 433	45,78 %	54 665 764	52 703 000	330 000

Valtionosuudet

Valtionosuudet ovat kertyneet päätösten mukaisesti. Valtionosuuksista tulivat uudet tarkistuspäätökset kesäkuussa (päättös kunnan peruspalvelujen valtionosuuden muuttamisesta vuodelle 2024 VN/35660/2023) ja päätös kuntien kotikuntakorvauksen perusosan korjaamisesta vuodelle 2024 (VN/35661/2023, joiden mukaisesti esitetään talousarviomuutoksia kotikuntakorvauksiin. Peruspalvelujen valtionosuuteen ei tullut isoa muutosta, mutta kotikuntakorvauksiin vaikutus oli merkittävämpi. Kotikuntakorvaukset kirjataan opetuspalveluiden käyttötalouteen ja ne on korvausta sille kotikunnalle, jossa oppilas opiskelee, mikäli hän ei ole kunnan asukas.

Kotikuntakorvaukset	TA 2024	Ennuste	Muutos,euroa
Kotikuntakorvausmenot	-2 345 861	-2 861 606	-515 745
Kotikuntakorvaustulot (sisältäen erillislaskutettavat)	1 163 300	1 050 000	-113 300
Kotikuntakorvausmenot + kotikuntakorvaustulot	-1 182 561	-1 811 606	-629 045

Käyttötalous

Mäntsälän kunnan kesäkuun ulkoisten toimintatuottojen toteutuma on 52 prosenttia ja ulkoisten toimintakulujen toteutuma on 54 prosenttia talousarviosta. Toimintakate on 54 prosenttia talousarviosta. Tilikauden tulos kesäkuun lopun tilanteessa on n. 4,67 miljoonaa euroa alijäämäinen.

Kunnan tilinpäätösennuste on kesäkuun lopun tilanteessa lähellä nollaa. Ennustetta pienentää valtionosuuksien väheneminen, mutta myös erityisesti opetuspalveluissa kotikuntakorvaustulojen ja menojen muutos negatiiviseen suuntaan. Varhaiskasvatuspalveluissa arvioidaan palkkamenojen ylittävän talousarvion. Myös tulojen puolella varhaiskasvatuksessa ja elinikäisessä oppimisessa hanketulot arvioidaan jäävän talousarviosta. Myös hallintopalveluissa on ylityspaineita mm. tukipalveluissa ja TE- ja maahanmuuttopalveluissa mm. työllistettyjen palkoissa ja työmarkkinatuen kantaosuudessa. Kiinteistöverotulokertymä paikkaa valtionosuusmenetyksiä, mutta ei kompensoi menojen budjetin ylityksiä.

Tammikuussa tulleen tarkistuspäätöksen osalta kotikuntakorvaukset heikkenivät lähes 0,4 milj. euroa ja nämä uudet kesäkuussa tulleet tarkistuspäätökset edelleen heikensivät tilannetta talousarvioon verrattuna. Uusin muutos aiheutui valtionosuuslaskelmien pohjalla olevista perusopetuksen kustannuspohjassa olleista virheistä, jota oikaistiin kaikkien kuntien osalta kotikuntakorvauksen perusosassa.

Alla olevassa taulukossa on talousarvion ja valtionosuuksien korjauspäätösten mukaiset kotikuntakorvausmuutokset:

Sivistys- ja hyvinvointipalveluissa haetaan talousarviomuutosta kotikuntakorvausmuutoksiin. Palvelualueiden muihin talousarvioennuste ylityksiin ei haeta vielä muutoksia vaan toteutumaa seurataan ja pyritään pysymään talousarvion määrärahakokonaisuudessa. Palvelualueiden tulee seurata ennusteitaan ja löytää säästökohteita alustaviin ylityspaineisiin.

Investointeihin on ennustettu hankekohtaisia ylityksiä, joihin haetaan määrärahamuutoksia. Investointien kokonaistoteutuma pienenee kuitenkin hieman talousarviosta.

Lainakanta

Kunnan lainamäärä 30.6.2024 oli 85,8 milj. euroa eli n. 4089 euroa/asukas. Lainoja on lyhennetty 1,8 milj. eurolla tilinpäätöstilanteesta. Konsernin lainakanta oli tilinpäätöshetkellä 166,0 milj. euroa. 30.6.2024 tilanteessa lainakanta on kasvanut ja on 175 milj. euroa (8 340 euroa/asukas). Konsernilainat ja vastuut (sisältäen leasingrahoituksen) on n. 199 milj. euroa eli n. 9482 euroa/asukas.

Osavuosikatsauksen 1/2024 yhteydessä tehdyt talousarviomuutokset

Valtionosuuksiin esitetään tammikuussa tulleen tarkistuspäätöksen mukaiset muutokset -479 495 euroa.

Osavuositarkistuksen 2/2024 yhteydessä tehtävät talousarviomuutokset

Opetuspalvelut, lisämäärärahaesitys kotikunta-korvaustuloihin ja -menoihin yhteensä 629 000 euroa.

Varhaiskasvatuspalveluille 50 000 euroa tulojen vähennys, hankkeiden tuloarvion laskemiseksi.

Elinikäiselle oppimiselle ja hyvinvoinnille 50 000 euroa tulojen vähennys, hankkeiden tuloarvion laskemiseksi.

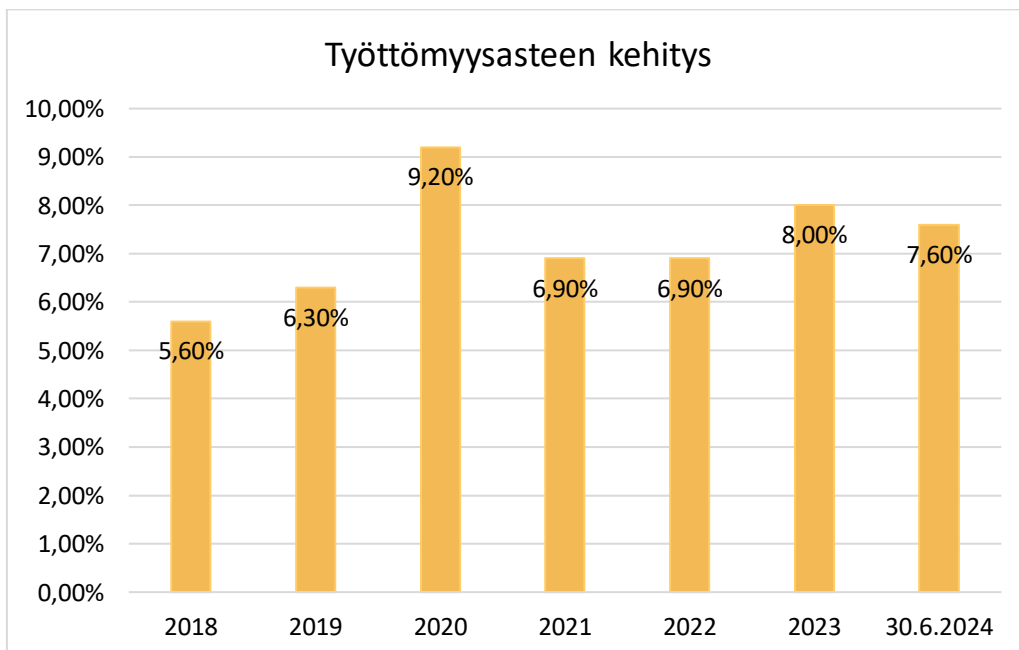
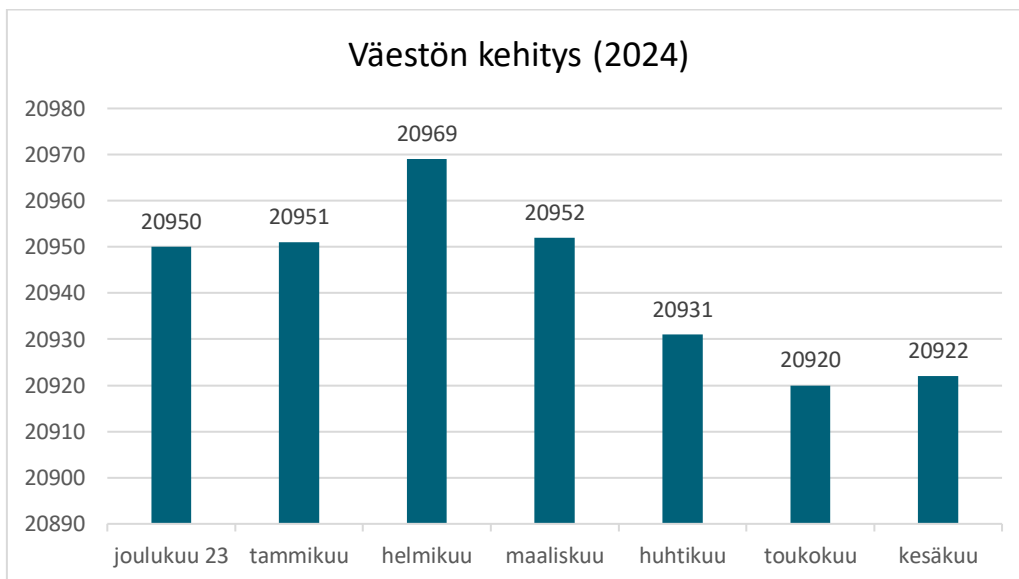
Väestö, työllisyys ja henkilöstö

Väestön määrä kesäkuun lopun ennakkotiedon mukaan oli 20 922 asukasta. Asukasmäärä on tammikuun alusta laskenut 29:llä henkilöllä.

Kesäkuun työllisyyskatsauksessa Uudellamaalla työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli 11,0 %. Mäntsälässä työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta kesäkuun lopussa oli 7,6 % (edellinen vastaava ajankohta 6,7 %). Työttömien kokonaismäärä kasvoi edelliseen vastaavaan ajankohtaan 103 henkilöllä eli 13 %:lla. Mäntsälän

kunta on edelleen seitsemän parhaimman kunnan joukossa Uudellamaalla, kun vertaillaan alueen pienimpiä työttömyysprosentteja.

Vakituisten työntekijöiden määrä maaliskuun lopussa oli 209,3 htv. Näiden lisäksi työllistettyjä oli 9 htv, määräaikaisia 154 htv, sijaisia 2 htv, oppisopimussuhteisia 2 htv. Henkilöstön kokonaismäärä tarkasteluhetkellä on yhteensä 725 htv. Järjestelmämuutoksesta johtuen lukuja ei ole saatu päivitettyä kesäkuun tilanteen mukaan.

Tuloslaskelma

<i>(ulkoinen) 1000 €</i>	TA 2024	MUUTOS	MTA 2024	TOT. 30.6.	poikkeama	TOT %	TPE 2024	TP 2023
Toimintatuotot	9 960	0	9 960	5 186	-4 774	52,1 %	10 656	10 207
Myyntituotot	2 683		2 683	985	-1 698	36,7 %	2 546	2 201
Maksutuotot	1 511		1 511	713	-798	47,2 %	1 358	1 550
Tuet ja avustukset	1 846		1 846	606	-1 240	32,8 %	1 924	1 712
Muut toimintatuotot	3 920		3 920	2 882	-1 038	73,5 %	4 829	4 744
Valmistus omaan käyttöön			0	05	05		05	75
Toimintakulut	-67 558	0	-67 558	-36 376	31 182	53,8 %	-69 405	-66 529
Henkilöstökulut	-41 060		-41 060	-22 252	18 808	54,2 %	-41 775	-39 712
Palvelujen ostot	-14 498		-14 498	-7 929	6 570	54,7 %	-15 450	-14 868
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 320		-5 320	-2 997	2 323	56,3 %	-5 471	-5 308
Avustukset	-3 808		-3 808	-1 763	2 045	46,3 %	-3 646	-3 838
Muut toimintakulut	-2 872		-2 872	-1 435	1 437	50,0 %	-3 063	-2 803
Toimintakate	-57 598	0	-57 598	-31 184	26 414	54,1 %	-58 743	-56 247
Verotulot	52 373		52 373	23 974	-28 399	45,8 %	52 703	54 666
Valtionosuudet	14 799	-479	14 320	7 160	-7 160	50,0 %	14 359	15 206
Rahoitustuotot ja -kulut	500		500	-156	-656	-31,2 %	500	155
Korkotulot	935		935	39	-896	4,2 %	935	232
Muut rahoitustuotot	105		105	131	26	124,7 %	105	337
Korkokulut	-500		-500	-319	181	63,8 %	-500	-402
Muut rahoituskulut	-40		-40	-7	33	16,7 %	-40	-12
Vuosikate	10 074	-479	9 594	-206	-9 800	-2,1 %	8 819	13 779
Poistot ja arvonalentumiset	-9 062		-9 062	-4 463	4 599	49,2 %	-8 881	-8 235
Satunnaiset erät							0	
Satunnaiset tuotot								
Tilikauden tulos	1 012	-479	533	-4 668	-5 201	-876,2 %	-62	5 544
Tilinpäätössiirrot	0	0	0	0	0	0,0 %	0	-4 969
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	1 012	-479	533	-4 668	-5 201	-876,2 %	-62	575
Tuloslaskelman tunnusluvut								
Toimintatuotot / Toimintakulut %	14,7 %		14,7 %	14,3 %			15,4 %	15,3 %
Vuosikate / Poistot %	111 %		106 %	-5 %			99 %	167 %
Vuosikate, euroa/asukas	476		454	-10			420	658
Asukasmäärä	21 150		21 150	20 922			21 000	20 950

*06/2024 väestötiedolla laskettuna

Rahoituslaskelma

<i>(ulkoinen) 1000 €</i>	TA 2024	MTA 2024	tot. 30.6.	TPE 2024	TP 2023
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	10 074	9 594	-206	8 819	13 926
Tulorahoituksen korjaukset	-500	-500	-976	-1 221	-915
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-9 120	-9 120	-2 745	-9 570	-10 344
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0	100	100	180
Käyttöomaisuuden myynnit	600	600	1 221	1 321	1 460
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 054	574	-2 606	-551	4 306
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset	185	185	93	185	655
Lainakannan muutokset	-4 700	-4 700	-2 334	-2 700	-8 668
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0	0	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-4 700	-4 700	0	-4 700	-4 668
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0	-2 334	2 000	-4 000
Oman pääoman muutokset	0	0	0		
Muut maksuvalmiuden muutokset	0	0	3 837	0	2 008
Rahoituksen rahavirta	-4 515	-4 515	1 596	-2 515	-6 005
Rahavarojen muutos	-3 461	-3 941	-1 010	-3 066	-1 699
Rahavarojen muutos	-3 461	-3 941	-1 010	-3 066	-1 699
Rahavarat lopussa	-477	-956	1 975	-81	2 985
Rahavarat alussa	2 985	2 985	2 985	2 985	4 683
Toiminnan ja investointien kertymä, 1000€ (5 vuotta)	26 046	26 046	24 160	14 697	13 154
Investointien tulorahoitus, %	110 %	105 %	-7 %	92 %	137,0 %
Laskennallinen lainanhoitokate	1,0	1,0	-0,1	0,8	9,6
Asukasmäärä	21 150	21 150	20 922	21 000	20 950
Lainakanta	84 991	84 991	85 390	85 024	87 724

Tot. 30.6. sarakkeen asukasmäärä laskettu 06/2024 tiedolla

Tase

	31.12.2023	30.6.2024
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	1 654 687,44	1 603 031,98
AINEETTOMAT OIKEUDET	0,00	30 853,00
MUUT PITKÄVAIKUTTEISET MENOT	1 654 687,44	1 572 178,98
AINEELLISET HYÖDYKKEET	137 974 500,58	135 973 173,86
MAA- JA VESIALUEET	31 290 191,63	31 799 928,43
RAKENNUKSET	74 048 023,75	71 678 419,22
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET	29 989 014,52	28 133 828,83
KONEET JA KALUSTO	1 232 812,98	1 005 860,29
MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET	61 653,07	61 653,07
ENNAKKOMAKS JA KESKENER HANKIN	1 352 804,63	3 293 484,02
SIJOITUKSET	88 854 615,88	88 752 556,78
OSAKKEET JA OSUUDET	38 718 378,56	38 708 851,46
MUUT LAINASAAMISET	47 867 784,99	47 775 252,99
MUUT SAAMISET	2 268 452,33	2 268 452,33
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	228 483 803,90	226 328 762,62
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
LAHJOITUSRAHASTOJEN VARAT	10 762,77	10 762,77
TOIMEKSIANTOJEN VARAT YHTEENSÄ	10 762,77	10 762,77
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
VAIHTO-OMAISUUS	83 574,60	83 574,60
MUU VAIHTO-OMAISUUS	83 574,60	83 574,60
SAAMISET	4 575 143,79	1 839 981,21
PITKÄAIKAISET SAAMISET	10 759,00	10 759,00
MUUT SAAMISET	10 759,00	10 759,00
LYHYTAIKAISET SAAMISET	4 564 384,79	1 829 222,21
MYYNTISAAMISET	949 920,95	487 554,92
MUUT SAAMISET	558 722,41	542 100,11
SIIRTOSAAMISET	3 055 741,43	799 567,18
RAHAT JA PANKKISAAMISET	2 984 610,47	1 974 535,92
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	7 643 328,86	3 898 091,73
VASTAAVAA YHTEENSÄ	236 137 895,53	230 237 617,12

	31.12.2023	30.6.2024
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
PERUSPÄÄOMA	50 452 742,55	50 452 742,55
EDELL TILIKAUS YLI-/ALIJÄÄMÄ	72 841 785,07	72 841 785,07
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	0,00	-4 668 413,76
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	123 294 527,62	118 626 113,86
POISTOERO JA VAPAAEHT VARAUKS		
POISTOERO	603 557,25	603 557,25
VAPAAEHTOISET VARAUKSET	14 000 000,00	14 000 000,00
POISTOERO JA VAPAAEHT VARAUKS YHTEENSÄ	14 603 557,25	14 603 557,25
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
LAHJOITUSRAHASTOJEN PÄÄOMAT	301 217,99	378 962,63
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT YHTEENSÄ	301 217,99	378 962,63
VIERAS PÄÄOMA		
PITKÄAIKAINEN	83 510 008,76	83 511 008,76
JOUKKOVELKAKIRJALAINAT PA	50 000 000,00	50 000 000,00
LAINAT RAHOITUS- JA VAKUUTUSL	33 055 573,00	33 055 573,00
MUUT VELAT	454 435,76	455 435,76
LYHYTAIKAINEN	14 428 583,91	13 117 974,62
LAINAT RAH.-JA VAKUUT.LAITOKS.	4 667 922,00	2 333 961,00
SAADUT ENNAKOT	1 031 267,98	132 268,77
LYHYTAIKAISET OSTOVELAT	3 426 534,65	1 964 421,49
MUUT VELAT	696 168,24	1 119 435,07
SIIRTOVELAT	4 606 691,04	7 567 888,29
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	97 938 592,67	96 628 983,38
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	236 137 895,53	230 237 617,12

Investoinnit

Kunnanhallitus

Maa-alueiden hankintoihin on talousarviossa varattu 1,2 milj. euroa. Kesäkuun lopussa näiden toteuma on 0,744 milj. e. Maa-alueiden hankintojen ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisina.

Kassajärjestelmän uusiminen siirtyi vuodelta 2023 vuoden 2024 alkuun. Arvioitu investointikustannus on noin 0,25 milj. euroa, johon haetaan talousarviomuutosta.

Kunnantalon kaapeloinnin uusinta on käynnistynyt ja valmistuu loppu kesästä. Talousarviossa hankkeelle oli varattu 0,1 milj. euroa, hankkeen kokonaiskustannukseksi arvioidaan 0,19 milj. euroa, johon haetaan talousarviomuutosta.

Sivistyslautakunta ja hyvinvointilautakunta

Investointien osalta osavuosikatsaus 2:den kohdalla ei ole vielä merkittäviä kuluja, hankinnat kohdistuvat myöhempään ajanjaksoon tänä vuonna.

Tekninen ja elinvoimalautakunta

Talonrakennus

Myllymäen kouluhankkeelle varattu investoinnin määräraha on osoitettu rakennus- ja toteutus-suunnittelulle. Suunnittelua ei toistaiseksi aloiteta tilatarveselvityksen ollessa kesken.

Kaikki sähköautojen latauspisteet on valmistunut ja otetaan käyttöön heinäkuun alussa.

Saaren ja Nummisten koulujen kattovesivuodot ovat tuoneet investointeihin ylimääräisiä kustannuksia, joihin ei ole varauduttu. Näiden lisäkulojen johdosta joudutaan toimitilapalvelujen investointihankkeita osin keskeyttämään ja siirtämään niiden toteutus tuleviin vuosiin. Keskeytettäviä hankkeita ovat Hyökännummen koulun sadekatoksen rakentaminen, Hirvihaaran koulun piha-alueen asfaltointi sekä Kirkonkylän viipaleen vesikaton maalaukset.

Monitoimitalon kulunvalvonnan laajentuminen kokonaislukuratkaisuksi edellyttää 45 000 euron lisäystä budjettiin. Tähän liittyen jätetään

toteuttamatta kunnantalon ja terveyskeskuksen kulunvalvonnan uusiminen.

Kuntatekniikka

Merkittävä osa vuoden 2024 kuntatekniikan investointihankkeista on kilpailutettu ja suurin osa hankkeista on käynnistynyt kevään aikana.

Rautatieaseman länsipuolen pyöräkatosten hyväksyttävien lisätöiden osalta neuvottelut on saatu päätökseen. Määrärahalisäystarve on 85 000 euroa.

Vanhan Porvoontien siltojen ja katuinfran uusiminen toteutuu ennakoitua nopeammassa aikataulussa vuoden 2024 aikana ja hankkeen kustannukset tulevat kirjautumaan täysimääräisesti vuodelle 2024. Määrärahalisäystarve vuodelle 2024 on yhteensä 0,5 milj. euroa.

Investoinnit		Kustannus- arvio ja muutokset	TA 2024	TA muutokset 2024	TA muutosten jälkeen	Toteuma 30.6.2024	Poikkeama	Ennuste
Kunnanhallitus								
Kiinteä omaisuus								
Maa-alueiden hankinta (valtuustotavoite)	Menot		-1 200 000		-1 200 000	-744 591	-455 409	-1 200 000
Maa-alueiden myynti	Tulot		100 000		100 000	244 381	-144 381	100 000
Kiinteä omaisuus yhteensä	N	Netto	-1 100 000		-1 100 000	-500 210	-599 790	-1 100 000
Aineeton käyttöomaisuus								
Osakkeiden hankinta	Menot							
Osakkeiden myynti	Tulot							
Kassajärjestelmän hankinta	Menot					-32 649		-25 000
Rakennusten korjaukset/ muut kiinteät rakenteet ja laitteet								
Kunnantalon kaapeloinnin uusinta	Menot		-100 000		-100 000	-896	-99 104	-190 000
Kunnanhallitus yhteensä			-1 300 000		-1 300 000	-778 136	-521 864	-1 415 000
			100 000		100 000	244 381	-144 381	100 000
	N	Netto	-1 200 000		-1 200 000	-533 755	-666 245	-1 315 000
Investoinnit		Kustannus- arvio ja muutokset	TA 2024	TA muutokset 2024	TA muutosten jälkeen	Toteuma 30.6.2024	Poikkeama	Ennuste
Sivistys- ja hyvinvointilautakunta								
Irtain omaisuus								
Tilojen kalustaminen								
Vaarojen ja riskien arvioinnin muk. investointitarp. ja ops mukainen kalustaminen	Menot		-35 000		-35 000		-35 000	-35 000
Koskenrannan päiväkodin (Amanda) ensikertainen kalustaminen	Menot		-30 000		-30 000		-30 000	-30 000
Varhaiskasvatuksen asiakastietojärjestelmän hankintakulut	Menot		-45 000		-45 000	-6 810	-38 190	-45 000
Sivistys- ja hyvinvointilautakunta yhteensä			-110 000		-110 000	-6 810	-103 190	-110 000
	N	Netto	-110 000		-110 000	-6 810	-103 190	-110 000
Investoinnit		Kustannus- arvio ja muutokset	TA 2024	TA muutokset 2024	TA muutosten jälkeen	Toteuma 30.6.2024	Poikkeama	Ennuste
Tekninen ja elinvoimautakunta								
Talonrakennus								
Energiasäästötoimenpiteet								
Sääksjärven koulun lämmitystapamuutos	Menot		-300 000		-300 000		-300 000	0
Aurinkosähköpaneelit kunnantalo ja terveyskeskus								-200 000
Muut energiasäästötoimenpiteet						-34 602	34 602	-20 000
Peruskorjaukset								
Autojen sähkölatauspaikkojen rakentaminen	Menot		-150 000		-150 000	-36 320	-113 680	-150 000
Hyökännummen koulun sadekatoksen rakentaminen (siirtyy v. 25)	Menot		-60 000		-60 000		-60 000	0
Myllymäen kouluhanke	Menot		-250 000		-250 000		-250 000	0
Seurojentalo, narikka ja varastoalue	Menot		-150 000		-150 000	-41 768	-108 232	-150 000
Rakennusten korjaukset/sisäilmakorjaukset								
Hirvihaaran koulu, piha-alueen asfaltoinnin uusinta	Menot		-20 000		-20 000		-20 000	0
Kirkonkylän koulu, piha-alueen asfaltoinnin uusinta	Menot		-20 000		-20 000		-20 000	-20 000
Kirkonkylän koulu, viipaleen vesikaton maalaus	Menot		-10 000		-10 000		-10 000	0
Kunnantalo, palvelukäytävän äänieristys	Menot		-30 000		-30 000		-30 000	-30 000
Kunnantalon kulunvalvonnan uusinta (siirtyy v. 25)	Menot		-25 000		-25 000		-25 000	0
Monitoimitalo, kulunvalvonnan uusinta	Menot		-10 000		-10 000		-10 000	-55 000
Monitoimitalo, pyöräparkki ja invaluiska	Menot		-100 000		-100 000	-7 497	-92 503	-100 000
Monitoimitalo, vanhan ladon purku ja alueen tasaus KT	Menot		-30 000		-30 000		-30 000	0
Myllytontun päiväkotit, lattiat ja seinät	Menot		-15 000		-15 000		-15 000	-10 000
Riihenmäen koulun kotitalousluokkien muutostyöt	Menot		-100 000		-100 000	-13 336	-86 664	-100 000
Seurojentalon ulkoalueiden muutostyöt	Menot		-40 000		-40 000	-12 414	-27 586	-40 000
Sisäilmakorjaukset, varaus	Menot		-30 000		-30 000	-25 316	-4 684	-30 000
Terveyskeskus, kulunvalvonnan uusinta (siirtyy v. 25)	Menot		-20 000		-20 000		-20 000	0
Saaren koulun vesikaton kunnostus	Menot					-95 775	95 775	-100 000
Nummistien koulun vesikaton kunnostus	Menot							-100 000
Talonrak. yhteensä (ilman leasingrah.)	N	Menot	-1 360 000		-1 360 000	-267 028	-1 092 972	-1 105 000

Kuntatekniikka		Kustannus- arvio ja muutokset	TA 2024	TA muutokset 2024	TA muutosten jälkeen	Toteuma 30.6.2024	Poikkeama	Ennuste
Alueet mm. teollisuus ja infra								
	Menot		-150 000		-150 000		-150 000	-150 000
	Menot		-400 000		-400 000	-11 619	-388 381	-400 000
	Menot		-100 000		-100 000	-10 838	-89 162	-100 000
	Menot		-80 000		-80 000	-230	-79 770	-80 000
	Menot		-270 000		-270 000	-89 979	-180 021	-270 000
	N	Menot	-1 000 000		-1 000 000	-112 666	-887 334	-1 000 000
Kevytiliikenne								
	Menot		-1 100 000		-1 100 000	-550 377	-549 623	-1 100 000
	Menot		-500 000		-500 000	-196 588	-303 412	-500 000
	Menot		-150 000		-150 000	-1 653	-148 347	-150 000
	N	Menot	-1 750 000		-1 750 000	-748 618	-1 001 382	-1 750 000
Liikenne								
	Menot		-110 000		-110 000	-95 648	-14 352	-110 000
	Menot		-300 000		-300 000	-88 422	-211 578	-300 000
	Menot		-150 000		-150 000	-1 300	-148 700	-150 000
	Menot		-150 000		-150 000	-3 454	-146 546	-150 000
	Menot		-100 000		-100 000	-22 639	-77 361	-100 000
	Menot		-400 000		-400 000	-3 119	-396 881	-400 000
	Menot		-600 000		-600 000	-94 597	-505 403	-900 000
	Menot		-1 000 000		-1 000 000	-289 117	-710 883	-1 200 000
	Menot					-84 179	84 179	-85 000
	Menot					-3 309	3 309	
	N	Menot	-2 810 000		-2 810 000	-685 784	-2 124 216	-3 395 000
Puistot ja leikkipaikat								
	Menot		-100 000		-100 000	-6693	-93 307	-100 000
	Menot		-100 000		-100 000		-100 000	-100 000
	Menot		-100 000		-100 000	-2 622	-97 378	-100 000
	Menot		-60 000		-60 000		-60 000	-60 000
	Menot					-117 268	117 268	
	N	Menot	-360 000		-360 000	-126 583	-233 417	-360 000
Kuntatekniikka yhteensä								
	Menot		-5 920 000		-5 920 000	-1 673 651	-4 246 349	-6 505 000
	Tulot							
	N	Netto	-5 920 000		-5 920 000	-1 673 651	-4 246 349	-6 505 000
Teknisen irtain omaisuus								
	Menot		-50 000		-50 000		-50 000	-50 000
	Menot		-90 000		-90 000		-90 000	-90 000
	Menot		-50 000		-50 000		-50 000	-50 000
	Menot		-10 000		-10 000	-5 537	-4 463	-10 000
	Menot		-80 000		-80 000	-13 504	-66 496	-80 000
	Menot		-150 000		-150 000			-150 000
	N	Menot	-430 000		-430 000	-19 041	-410 959	-430 000
Tekninen ja elinvoimalautakunta yhteensä								
	Menot		-7 710 000		-7 710 000	-1 959 720	-5 750 280	-8 040 000
	Tulot							
	N	Netto	-7 710 000		-7 710 000	-1 959 720	-5 750 280	-8 040 000
Bruttoinvestoinnit								
	Menot		-9 120 000		-9 120 000	-2 744 666	-6 375 334	-9 565 000
	Tulot					100 000	-100 000	
	Menot							
	Tulot		100 000		100 000	244 381	-144 381	100 000
KUNNAN NETTOINVESTOINNIT YHTEENSÄ								
	Netto		-9 020 000		-9 020 000	-2 400 285	-6 619 715	-9 465 000

Kunnan strategia ja kärkitavoitteet

Mäntsälän strategia hyväksyttiin kunnanvaltuustossa 13. joulukuuta pidetyssä 2021 kokouksessa. Kuntastrategiassa määriteltiin tavoitetila, sekä päämäärät, joihin pyritään tämän valtuustokauden aikana (2021–2025). Lähtökohtana oli kuntalaisten, kunnan työntekijöiden, alueen yrittäjien ja päätöksentekijöiden kanssa yhteistyössä määritelty kunnan arvopohja, sekä visio tavoitetilasta. Visiona on kasvava ja kehittyvä Mäntsälä, jossa arki on sujuvaa ja turvallista.

Vision lähtökohtana on toiminta-ajatus, jonka mukaan kuntalaisen hyvinvointia ja yhteisön elinvoimaisuutta pyritään edistämään.

Tästä näkökulmasta määriteltiin kolme tärkeintä painopistealuetta:

1. Turvallinen, sujuva arki
2. Osallistava yhteisöllisyys
3. Vastuullinen, kehittävä vire

Palvelualueet ovat määritelleet strategian mukaisia omia talousarviotavoitteita ja ne on hyväksytty lautakunnissa.

Koko kuntaa koskevat strategiset mittarit on myös laadittu valtuustokaudelle, joita tullaan seuraamaan koko valtuustokauden ajan. Kuluvalle vuodelle 2022 ja tuleville vuosille 2023–2025 on määriteltäviä vuosikohtaisia tavoitearvot, joita verrataan lähtötasoon v. 2021.

Mittareilla seurataan, kuinka valtuustokauden tavoitteiden saavuttamisessa edetään ja onko tekemisen suunta oikea.

Kuva. Mäntsälän kunnanvaltuustossa 13.12.2021 § 159 hyväksytyt toiminta-ajatus, arvot ja visio.

Valtuustokauden strategiset tavoitteet ja mittarit

= tavoite ei tule toteutumaan

= epävarma toteutuminen, "ehkä"/kesken/toteutuu osittain

= tulee toteutumaan tai on jo toteutunut

 Turvallinen ja sujuva arki						
Kärkitavoite	Mittari	TP 2023	tavoite 2024	tot. 30.6.2024	Arvio	tavoite 2025
Lähipalvelut toteutetaan palvelulupauksen mukaisesti, kustannustehokkaasti, asukaslähtöisinä.	Asukasluku, kasvu väh. 0,3-1,0 %/vuosi	20 950	21 063	20922		21 469
	Vapaa kunnan omakotitonttivaranto 31.12. vähintään (kpl)	34	30	30, tulossa lisää 7		30
	Rakennuslupien käsittelyaika siitä, kun lupahakemus on riittävä päätöksentekoon enintään (vk)	tavoitteen mukainen	5 viikkoa	33 vrk (lupapäätöksen käsittelyajan mediaani viimeisen 12kk aikana)		5 viikkoa
	Palvelujen kustannukset suhteessa muihin Kuuma-kuntiin, ulkoiset toimintakulut €/as	Mäntsälän toimintakulut 3176 €/asukas, Kuuma kunnilla keskimäärin 3 269€/asukas	Kustannukset keskimääräistä alhaisemmat vrt. Kuuma-kuntiin	Mäntsälän toimintakulut 1593 €/asukas, Kuuma-kunnat keskimäärin 1627 €/asukas		Kustannukset keskimääräistä alhaisemmat vrt. Kuuma-kuntiin
	Kuntalaiskysely ja kyselyn muutokset vuosittain. Toimenpiteet kyselyn perusteella toteutettu. Kyselyssä 2024 tyytyväisyysindeksi.	Toimenpiteet 2024 talousarvioon viety. SOTE tiedotuksen sekä muiden toimenpiteiden vaikuttavuusarvio 2024 kuntalaiskyselyssä.	Tyytyväisyysindeksi käytössä. Sote ja joukkoliikenne palaute parantunut.	Kysely loppunut 1.8. Tulokset raportoidaan elokuussa. Viestintäkanavien käytöstä erillinen seuranta		Tyytyväisten määrä indeksissä, + 10 % kasvu.
Vahvistetaan kuntalaisten hyvinvointia suunnitelmallisella tekemisellä.	Syrjäytymisen ehkäisy (Sotkanet): Nuorisotyöttömät %:ia 18–24-vuotiaasta työvoimasta, enintään	9,0 %	8 %	tietoa ei ole vielä saatavilla		7,5 %
	Syrjäytymisen ehkäisy (Sotkanet): Syrjäytymisriskissä (ei työssä, opiskele, ei varusmiespalveluksessa) olevat 18–24-vuotiaat %:ia vastaavan ikäisistä, enintään	Ei mitattu	17 %	viimeinen tieto vuodelta 2022		16,5 %
	Syrjäytymisen ehkäisy (Sotkanet): Perheen koettu taloudellinen tilanne kohtalainen tai sitä huonompi %:ia 8. ja 9. luokan oppilaista, enintään	37,7 %	26,7 %	tietoa ei ole vielä saatavilla		26 %
	Syrjäytymisen ehkäisy (Sotkanet): Tuntee itsensä usein yksinäiseksi %:ia 4. ja 5. luokan oppilaista, enintään	5,7 %	4 %	tietoa ei ole vielä saatavilla		4 %
	Syrjäytymisen ehkäisy (Sotkanet): Ylipaino (ml. lihavuus) yleisyys %:ia 2–6-vuotiailla, enintään	Pojat 29%, tytöt 14% (2022)	21 %	viimeinen tieto vuodelta 2022		21 %
	Koulukiusattuna useammin kuin kerran viikossa, %:ia 4. ja 5. luokan oppilaista (Kouluterveyskysely joka toinen vuosi), enintään	8,7 %	5 %	Tulos 2025		4 %
	Koulukiusattuna useammin kuin kerran viikossa %:ia 8. ja 9. luokan oppilaista (Kouluterveyskysely joka toinen vuosi), enintään	8,9 %	7 %	Tulos 2025		6 %
	Hyte-kerroin, vähintään	19,2 €/as	18,5 €/as	tietoa ei ole vielä saatavilla		18,4 €/as
Parannetaan arjen turvallisuutta.	Huumausainerikosten määrä, enintään kpl (Polstat tilasto)	51	45	21		40
	Omaisuusrikosten määrä, enintään kpl	800	600	261		500
	Kevyen liikenteen uusia väyliä väh. €/vuosi	525 000 €	400 000 €	Toteutuu		400 000 €

 Osallistava yhteisöllisyys						
Kärkitavoite	Mittari	TP 2023	tavoite 2024	tot. 30.6.2024		tavoite 2025
Päätöksenteko on avointa ja osallistavaa.	Avointen kuntalaistilaisuuksien määrä (kpl) / osallistujamäärä (myös verkko-osallistuminen)	10 kpl/ 200 osallistujaa	10 kpl/ 200 osallist.	5 kpl/171 osall. Finggrid tilaisuus 100 osall. Maaseutuyksikön tilaisuus n.120 osall.		12 kpl/ 400 osallist.
	Äänestysaktiivisuus kunta- ja eduskuntavaaleissa	toteuma 71,6 %	Presidentinvaalit 72 % EU vaalit 40 %	Presidentinvaalit 75,2%		Kunnallisvaalit 60 %
Rakennetaan yhteisöllisyyttä tukemalla yhteistä tekemistä.	Kunnan myöntämä tuki järjestöille eur/v (avustukset ja laskennallisesti ilmaiset tilat), vähintään	381 347	360 000	233 876,00		340 000
	Aloitteiden (kv ja kuntalais) keskimääräinen käsittelyaika (kk)	6 kk	3kk	3kk		2kk
	Vaikuttamistoimielinten lausuntojen ja kannanottojen määrä, kpl	12	16	3		16
Vahvistetaan luottamusta osallistavalla johtamisella	Säännöllinen työtyytyväisyyskysely, asteikko 1-5	3,75	tehdään v. 2025	Tehdään v.2025		3,7
	Sairauspoissaolot, pv/hlö	14,8	alle 13,5	7,1		alle 12

 Vastuullinen, kehittävä vire						
Kärkitavoite	Mittari	TP 2023	tavoite 2024	tot. 30.6.2024		tavoite 2025
Kuntakonserni toimii vahvistaen työllisyyttä sekä yrittäjyyttä.	Työttömyysaste, alle Uudenmaan keskiarvon	8,0 % (Uudenmaan 6:n parhaan joukossa)	Alle Uudenmaan keskiarvon	7,6% (7. paras Uudellamaalla ka 11 %)		Uudellamaalla 3. parhaan joukossa
	Aloittavien yritysten nettolisäys, kpl, vähintään	63	70	23		75
	Raakamaanhankinta, ha, vähintään	90,2	30	15,9		30
	Myynnissä olevat vapaat yritystontit, kpl	Pieniä (alle 1 ha): 11 kpl, suuria (yli 1 ha): 2 kpl. E erityisen suuria (10-20 ha) tontteja 0 kpl.	Pieniä (alle 1 ha): vähintään 5 kpl, suuria (yli 1 ha): vähintään 5 kpl. E erityisen suuria (10-20 ha) tontteja vähintään 1 kpl.	Pieniä (alle 1 ha): 15 kpl, suuria (yli 1 ha): 2 kpl. E erityisen suuria (10-20 ha) tontteja 0 kpl.		Pieniä (alle 1 ha): vähintään 5 kpl, suuria (yli 1 ha): vähintään 5 kpl. E erityisen suuria (10-20 ha) tontteja vähintään 1 kpl.
Toimitapoja kehitetään ketterästi ja tuloksellisesti tietoon pohjaten	Vuosikate/poistot %	167 %	>100 %	-5 %		>100 %
	Konsernin lainat ja vastuut €/asukas	9 054 €/asukas	ei ylitetä kriisikuntakriteerejä	9483 €/asukas		ei ylitetä kriisikuntakriteerejä
	Asiakaslähtöinen prosessien kehittäminen/tuottavuuden parantaminen, kpl	4	3	Toteutuu		5
Kunnan hankinnoissa, investoinneissa ja palvelukehityksessä noudatetaan vastuullisuutta.	Merkittävimmässä investointihankkeissa järjestetään markkinavuoropuhelut mahdollisten toimittajien kanssa		vähintään 10 kpl	Useita markkinavuoropuheluita käyty alkuvuoden aikana		vähintään 10 kpl
	Investoinnit uusiutuvaan energiaan ja energiansäästötoimenpiteet		Uusiutuvan energian tuotto >130 MWh/v Energiansäästötoimenpiteet >100 MWh/v	Toteutuu loppuvuoden aikana		Uusiutuvan energian tuotto >130 MWh/v Energiansäästötoimenpiteet >100 MWh/v
	Kuntakonserni on hiilineutraali v 2035 mennessä, vuosittaiset Co2 päästöt/asukas, enintään	vuoden 2022 ennakkotietoluvut viimeisimmät: 5,4 tCO2e/asukas	4,9	vuoden 2022 luku uusin: 5,3 tCO2e/asukas		4,5

Palvelualueiden osavuositarkastukset

Hallintopalvelut

Hallintopalvelut/ kunnanhallitus 1000 €	TA 2024	MUUTOS	MTA 2024	TOT. 30.6.	poikkeama	TOT %	TPE 2024	TP 2023
Toimintatuotot	1 760		1 760	1 573	-187	89,4 %	2 837	2 261
Myyntituotot	740		740	479	-261	64,8 %	782	687
Maksutuotot	5		5	1	-4		5	11
Tuet ja avustukset	504		504	107	-396	21,3 %	681	582
Muut toimintatuotot	512		512	986	474	192,6 %	1 369	981
Toimintakulut	-11 150		-11 150	-6 226	4 924	55,8 %	-11 636	-11 435
Henkilöstökulut	-5 165		-5 165	-2 743	2 422	53,1 %	-5 274	-5 126
Palvelujen ostot	-3 777		-3 777	-2 363	1 414	62,6 %	-4 011	-4 079
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-124		-124	-75	48	61,0 %	-123	-145
Avustukset	-939		-939	-513	426	54,6 %	-1 030	-1 042
Muut toimintakulut	-1 145		-1 145	-532	613	46,5 %	-1 197	-1 043
Toimintakate	-9 390		-9 390	-4 653	4 737	49,5 %	-8 799	-9 174
Vuosikate	-9 390		-9 390	-4 653	4 737	49,5 %	-8 799	-9 174
Poistot ja arvonalentumiset								
Poistot ja arvonal.								
Tilikauden tulos	-9 390		-9 390	-4 653	4 737	49,5 %	-8 799	-9 174
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-9 390		-9 390	-4 653	4 737	49,5 %	-8 799	-9 174

Palvelualueen palvelusuunnitelma

Palvelualue tuottaa kunnan yhteiset hallinto-, hankinta-, talous-, Hr – ja tietohallinnon palvelut. Hallintopalvelut tukee muiden palvelualueiden palvelutuotantotehtävää. Kunnanvaltuuston ja kunnanhallituksen valmistelu- ja täytäntöönpanotehtävät ja toimintatapojen kehittäminen on palvelualueen vastuulla. Kunnan asiakaspalvelu-, asianhallinta- ja arkistopalvelut sekä viestintä-, markkinointi- ja kulttuuripalvelut ovat myös osa palvelukokonaisuutta. Kunnan keskitetyt valmius- ja turvallisuus-toiminnot ovat yleishallinnon tulosalueen alaisuudessa.

Keski-Uudenmaan maaseutuhallintopalvelujen tulosalue vastaa maaseutupalveluiden järjestämisestä kahdeksan kunnan yhteistoiminta-alueella. Keskeisiä tehtäviä ovat EU- ja kansallisiin maataloustukiin liittyvät maksajavirastotehtävät sekä muun lainsäädännön perusteella kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle kuuluvat tehtävät. Palvelualueen talousarvioon sisältyy Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen kuntaosuus.

Työllisyys- ja maahanmuuttopalveluiden tulosalue vastaa kunnan yhteisistä työllisyyspalveluista, viranomais- ja sidosryhmäyhteistyöstä sekä kunnan tarjoamista kotouttamispalveluista.

Toiminnan ja talouden olennaiset tapahtumat:

Yleishallinto

Tulosalueelle kirjautuu keskusvaalilautakunnan, luottamushenkilöhallinnon, kunnanjohtajan, yleishallinnon ja keskitetyn asianhallinnan kustannukset. Lisäksi tulosalueelle kirjautuu turvallisuus- ja valmiussuunnittelumenot sekä omaisuuden myyntivoitot.

Ennusteen mukaan yleishallinnon toimintakate tulisi olemaan 0,21 milj. euroa. Talousarvioissa arvioitu toimintakate olisi -0,61 milj. euroa. Talousarviota parempi ennustettu tulos johtuu arvioitua suuremmista myynneistä (ennuste 1,47 milj. euroa).

Tammi-helmikuussa toteutettiin Suomessa presidentinvaalit. Eduskuntavaalien äänestysaktiivisuus oli Mäntsälässä presidentinvaalien 1. kierroksella 73,9 % (koko maa 71,5 %) ja toisella kierroksella 68,5 % (koko maa 67,6 %). Vaalien järjestämiseen saadaan valtiontukea, joka maksetaan kunnalle kunnassa käytettyjen äänioikeuksien perusteella loppuvuoden aikana.

Tukipalvelut

Tulosalue vastaa yhteisistä hallinto-, henkilöstö-, talous- ja Ict-palveluista sekä viestintä-, markkinointi- ja kulttuuripalveluista. Tulosalue tukee muiden palvelualueiden hallinnon tehtäviä asiantuntijuudella sekä välineiden sekä prosessien kehittämällä.

Tukipalvelut tulee ennusteen mukaan ylittämään toimintakatteen osalta talousarvion. Ennusteen mukaan toimintakate tulee olevaan -5,74 milj. euroa. Talousarvioissa oli arvoitu toimitakatteeksi -5,57 milj. euroa Talousarvioita heikompi ennustettu tulos johtuu palveluiden ostojen ja muiden toimintakulujen arvioitua suuremmasta käytöstä. Suurimmat talousarviota suuremmat ostot ovat ICT-palveluissa sekä tapahtuma – ja kulttuuripalveluissa. Lisäksi vuodelle 2024 tuli Vinkin / Palvelutorin vuoden 2023 vartiointipalveluiden laskutus, joita palveluntuottaja ei ollut laskuttanut, ja siihen ei oltu varauduttu talousarvioissa.

Tukipalveluiden osalta uusitaan sisäinen palvelualueiden esimiehille osoitettu erillinen kysely, jonka avulla kartoitetaan palvelun laatua ja kehittämistarpeita.

Kunnan tietoturvan vahvistamisen osalta on tehty muutoksia, viimeisimpänä digiturvamallin käyttöönotto. Kunnantalon kaapeloinnin uusintahanke on toteutettu syyskuun loppuun mennessä. Alun perin varattu 0,1 milj. euron määräraha ei tule riittämään. Ennusteen mukaan hankkeen kokonaiskustannukset tulisivat olemaan 0,19 milj. euroa, johon haetaan talousarviomuutosta.

Henkilöstöpalveluissa merkittävin muutos on ollut kunnan siirtyminen 1.5. lukien Visman Personec järjestelmään osana Provincian palvelusopimusta. Hankkeessa on ollut projektipäällikkö toukokuun loppuun saakka.

Palkkausjärjestelmää kehitettiin ja palkkataulukot valmistuivat toukokuussa. Palkkausjärjestelmän tavoitteena on edistää kunnan toiminnan tuloksellisuutta, motivoida henkilöstöä hyviin työsuorituksiin ja varmistaa palkkojen kilpailukyky. Palkkausjärjestelmä tukee toimintastrategiaa, vaikuttaa myönteisesti organisaation tavoitteisiin ja on kiinteä osa johtamista. Tavoitteeseen pyritään oikeudenmukaisella palkalla, jonka perusteena on

tehtävät ja niiden vaativuus (tehtäväkohtainen palkka), ammatinhallinta ja työstä suoriutuminen (henkilökohtainen lisä), palvelusaika (työkokeuslisä) ja tuloksellinen toiminta (tulospalkkio). Tehtävänkuvat on arvioitu MyJopi-järjestelmässä. Arvioinnin tuottamia palkkatietoja hyödynnettiin järjestelyvaraeriä koskevissa neuvotteluissa kesäkuussa. Työn vaativuuden arvioinnin yhteydessä valmisteltiin myös työsuorituksen arviointilomake, joka oli osa kehityskeskusteluita. Kunnan työhyvinvointisuunnitelmat valmistuivat. Toimenpiteiden aikataulut saatiin sovittua ja niiden toteutusta seurataan kunnan johtoryhmässä kaksi kertaa vuodessa.

Talouspalvelut -tulosityksikkö toteutti alkuvuodesta Kuntamaisema -raportointityökalun käyttöönoton luottamushenkilöille, jolloin talouden ja toiminnan keskeiset indikaattorit ovat selkeässä muodossa luottamushenkilöiden saatavilla kuukausitasolla. Lisäksi yhteistyössä Kuntamaiseman kanssa on kehitetty myös strategian seurantaan liittyvää työkalua osana Fiksu kuntastrategia-hanketta. Hankkeen osana on valmisteltu kuntalaiskyselyä strategian toteutumiseen liittyen ja kesäkuussa testattiin strategian laadintaan liittyvää työpajamallia osana hanketta. Kuntalaiskyselyn (417 vastausta) tulokset raportoidaan syyskuun aikana.

Kunnassa on otettu käyttöön yhtenäinen kassajärjestelmä ja verkkokauppa. Verkkokauppa otettiin käyttöön 1.3.2024 yhdessä Timeworks-tilavarausjärjestelmän käyttöönoton yhteydessä. Kunnan tilojen varaukset kulkevat verkkokaupan kautta ja tavoitteena on lisätä mahdollisimman paljon tuotteita verkkokaupan kautta laskutettavaksi, mikä vähentäisi kunnan myyntilaskutusta ja säästää kustannuksissa. Yhtenäinen kassajärjestelmä on otettu käyttöön kunnan toimipisteissä vaiheittain kevään 2024 aikana. Kassajärjestelmän hankinta aloitettiin loppuvuonna 2023 ja käyttöönoton viivästyessä talousarvioon varattua investointimäärärahaa 15 000 euroa ei käytetty vuonna 2023. Käyttöönotosta aiheutuneet kustannukset n. 25 000 euroa on laskutettu vuoden 2024 puolella käyttöönoton yhteydessä, johon haetaan määrärahaa. Käyttöönoton kustannukset ylittyivät, kun kassalaitteet ostettiin vuokraamisen sijasta, joka todettiin kokonaistaloudellisemmaksi vaihtoehdoksi.

Hankintapalveluissa on valmisteltu hankinnan vuosikellon mukaisia tehtäviä, laadittu hankinta-prosessista esihenkilöille perehdytyskortti ja valmisteltu integraatiota asianhallintajärjestelmä Dynastyn ja sopimushallintajärjestelmä Cloudian välillä. Isoimpana kilpailutuksena on aloitettu henkilökuljetuskilpailituksen valmistelu. Vuoden loppuun mennessä päivitetään hankintaohjeet sekä valmistellaan vastuullisuuskriteerejä Cloudia kilpailutusjärjestelmään.

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus

Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen toiminta ollut toimintasuunnitelman ja talousarvion mukaista.

TE- ja maahanmuuttopalvelut

Tulosalueen toimintakatteen ennustetaan ylittävän talousarvion. Toimintakatteen ennustetaan olevan -2,59 milj. euroa, vuoden 2024 talousarvioissa arvioitu kate on -2,51 milj. euroa. Toiminnan tuotot ovat ennusteen mukaan ylittämässä talousarvion johtuen valtiolta saatavista korvauksista sekä tuista ja avustuksista. Toisaalta toimintakulut ovat ennusteen mukaan ylittämässä talousarvion. Ylitystä on henkilöstökuluissa, palveluiden osissa, avustuksissa ja muissa toimintakuluissa.

Työmarkkinatukikustannukset ovat nousseet alkuvuodesta ja havaittavissa on, että tammikuussa on tipahtanut poikkeuksellisen moni työttömyyden etuuskille. Myös joulukuussa valmistuneet opiskelijat, joille ei löydy heti työtä näkyvät alkuvuoden työmarkkinatukikustannuksissa.

Velvoitetöyllistettävien määrä on myös kasvanut alkuvuonna ja riskinä on, että tulosalueen talousarviomääräraha ei tule riittämään. Osatyökykyisten määrät asiakastyössä ovat huomattavia ja moni työtön tarvitsee ensisijaisena palveluna työ- ja toimintakyvyn arvioinnin palvelua sekä päivitettyt lääkärintlausunnot.

Eläkeselvittelyjen ostopalvelusopimusta on jouduttu hyödyntämään edelleen oikeille etuuskille ohjautumisen vuoksi.

Velvoitetöyllistäminen tulee päättyämään 1.9.2024. Elokuussa on ohjautunut vielä useita velvoitetöyllistämislomituksia kuntaan.

TE 2025 alueellinen valmistelu on loppusuoralla ja kunnan edustajat ovat tiiviisti mukana. Samalla on tehty valmistelemaa työtä KOTO 2025- uudistukseen liittyen. Alueen organisaatoratkaisut ja perussäännöt laaditaan alkusyksyyn mennessä ja syksypuolella kunnan oma TE-organisointumisen tulee päätettäväksi.

Maaseutuhallintopalvelut

Maaseutupalveluiden osalta ei ole olennaisia muutoksia talousarvion toteutumisessa.

Tarkastuslautakunta

Ei merkittäviä poikkeamia.

Osavuositarkastuksen 1/2024 yhteydessä valtuustolle käsiteltäväksi tulevat talousarvio- ja määrärahamuutokset:

Ensimmäisen osavuositarkastuksen yhteydessä ei tehty talousarvio- ja määrärahamuutoksia.

Osavuositarkastuksen 2/2024 yhteydessä valtuustolle käsiteltäväksi tulevat talousarvio- ja määrärahamuutokset:

Toisen osavuositarkastuksen yhteydessä ei haeta käyttötalouden talousarvio- ja määrärahamuutoksia.

Kassajärjestelmän uusiminen arvioitu investointikustannus on noin 25 000 euroa, johon haetaan talousarviomuutosta.

Kunnantalon kaapeloinnin uusinta haetaan lisäämäärärahaa 90 000 euroa. Investoinnin kokonaiskustannukseksi arvioidaan 190 000 euroa, johon haetaan talousarvioimuutosta.

Tulosalueet

Yleishallinto

1000 €	TA 2024	MUUTOS	MTA 2024	TOT. 30.6.	poikkeama	TOT %	TPE 2024	TP 2023
Toimintatuotot	590		590	1 053	463	178,5 %	590	957
Toimintakulut	-1 198		-1 198	-769	429	64,2 %	-1 211	-1 449
Toimintakate	-608		-608	285	892	-46,9 %	-621	-492

Tukipalvelut

1000 €	TA 2024	MUUTOS	MTA 2024	TOT. 30.6.	poikkeama	TOT %	TPE 2024	TP 2023
Toimintatuotot	221		221	6	-215	2,6 %	197	262
Toimintakulut	-5 794		-5 794	-3 355	2 440	57,9 %	-5 862	-5 603
Toimintakate	-5 574		-5 574	-3 349	2 225	60,1 %	-5 665	-5 341

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus

1000 €	TA 2024	MUUTOS	MTA 2024	TOT. 30.6.	poikkeama	TOT %	TPE 2024	TP 2023
Toimintatuotot	93		93	11	-82	11,8 %	93	15
Toimintakulut	-688		-688	-276	412	40,1 %	-688	-498
Toimintakate	-595		-595	-265	330	44,5 %	-595	-483

TE- ja maahanmuuttopalvelut

1000 €	TA 2024	MUUTOS	MTA 2024	TOT. 30.6.	poikkeama	TOT %	TPE 2024	TP 2023
Toimintatuotot	552		552	350	-202	63,4 %	712	745
Toimintakulut	-3 060		-3 060	-1 617	1 443	52,9 %	-3 300	-3 508
Toimintakate	-2 508		-2 508	-1 268	1 241	50,5 %	-2 587	-2 764

Maaseutupalvelut

1000 €	TA 2024	MUUTOS	MTA 2024	TOT. 30.6.	poikkeama	TOT %	TPE 2024	TP 2023
Toimintatuotot	305		305	153	-152	50,2 %	305	282
Toimintakulut	-410		-410	-195	215	47,6 %	-405	-376
Toimintakate	-105		-105	-42	63	40,1 %	-100	-94

Tarkastuslautakunta

1000 €	TA 2024	MUUTOS	MTA 2024	TOT. 30.6.	poikkeama	TOT %	TPE 2024	TP 2023
Toimintatuotot								
Toimintakulut	-31		-31	-14	17	44,5 %	-31	-27
Toimintakate	-31		-31	-14	17	44,5 %	-31	-27

Sivistys- ja hyvinvointipalvelut

Sivistys- ja hyvinvointipalvelut 1000 €	TA 2024	MUUTOS	MTA 2024	TOT. 30.6.	poikkeama	TOT %	TPE 2024	TP 2023
Toimintatuotot	4 086		4 086	1 404	-2 682	34,4 %	3 668	3 571
Myyntituotot	1 650		1 650	447	-1 203	27,1 %	1 497	1 290
Maksutuotot	1 093		1 093	437	-656	40,0 %	928	1 112
Tuet ja avustukset	1 285		1 285	495	-789	38,6 %	1 185	1 126
Muut toimintatuotot	59		59	25	-34	42,0 %	59	42
Valmistus omaan käyttöön								
Toimintakulut	-55 947		-55 947	-29 668	26 278	53,0 %	-57 018	-54 761
Henkilöstökulut	-29 227		-29 227	-16 142	13 085	55,2 %	-29 965	-28 593
Palvelujen ostot	-9 776		-9 776	-5 084	4 692	52,0 %	-10 360	-9 541
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-985		-985	-589	396	59,8 %	-985	-1 053
Avustukset	-2 706		-2 706	-1 249	1 456	46,2 %	-2 456	-2 635
Muut toimintakulut	-13 254		-13 254	-6 604	6 650	49,8 %	-13 254	-12 938
Toimintakate	-51 861		-51 861	-28 265	23 596	54,5 %	-53 350	-51 190
Vuosikate	-51 861		-51 861	-28 265	23 596	54,5 %	-53 350	-51 190
Poistot ja arvonalentumiset	-470		-470	-161	309	34,3 %	-470	-423
Poistot ja arvonal.	-470		-470	-161	309	34,3 %	-470	-423
Tilikauden tulos	-52 331		-52 331	-28 426	23 905	54,3 %	-53 820	-51 613
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-52 331		-52 331	-28 426	23 905	54,3 %	-53 820	-51 613
Vyörytyserät	-2 752		-2 752	-1 557	1 195	56,6 %	-2 752	-2 019
Vyörytystuotot				604	604			757
Vyörytyskulut	-2 752		-2 752	-2 161	591	78,5 %	-2 752	-2 776
Kustannuslaskennalliset erät								
Yli/alij. vyörytyser. jälkeen	-55 083		-55 083	-29 983	25 100	54,4 %	-56 572	-53 632

Palvelualueen palvelusuunnitelma

Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueella toimii kaksi lautakuntaa. Sivistyslautakunta ohjaa palvelutuotannossa varhaiskasvatus- ja opetuspalveluita. Hyvinvointilautakunta ohjaa palvelutuotannossa elinikäisen oppimisen, nuoriso-, liikunta- ja hyvinvointipalveluita.

Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueella edistetään tasa-arvoisesti kuntalaisten varhaiskasvatusta, opetusta, sivistystä, osaamista, vapaa-aikaa ja hyvinvointia. Palvelut on tuotettu asiakas-lähtöisesti, taloudellisesti ja tehokkaasti laadukkaita palveluja turvallisessa toimintaympäristössä.

Palvelualueen kuntalaisten hyvinvointia koskevat tavoitteet on johdettu kunnan hyvinvointisuunnitelmasta. Keskeisimmät tavoitteet ja niihin liittyvät palvelualueen toimenpiteet ovat esitetty erillisessä liitteessä sekä tulosalueiden palvelusuunnitelmissa.

Toiminnan ja talouden olennaiset tapahtumat

Sivistyksen yhteiset

Sivistyksen yhteisellä tulosalueella on viety eteenpäin sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen strategista tilaselvitystä, jonka teki FCG Oy. Kunnan hallitus asetti tilaselvityksen jatkovalmistelulle ohjausryhmän. Sivistysjohtaja, hyvinvointipäällikkö ja opetuspäällikkö ovat valmistelleet tilaselvityksen ohjausryhmälle skenaariomalleja. Mallien taustalla ovat opetuspalveluiden muuttovoitonusteella korjatut oppilasennusteet. Ohjausryhmälle sovittiin kevätkaudelle 2024 kolme kokousta. Ensimmäinen kokous oli 12.2.2024. Seuraavat kokoukset olivat 6.5. ja 27.5.2024. Ohjausryhmä on käsitellyt FCG:n strategisen tilatarveselvityksen pohjalta valmisteltuja skenaariomalleja ja antanut ohjeistusta niiden jatkovalmisteluun. Viimeisessä ohjausryhmässä sovittiin, että valmistelun tuloksia esitellään kunnanvaltuuston seminaarissa elokuussa 2024.

Sivistys- ja hyvinvointipalveluiden tulosalueet ovat osallistuneet aktiivisesti keväällä 2024 käyttöön- otettavan uuden henkilöstöjärjestelmän valmisteluun. Tämä on vienyt runsaasti aikaa palvelualueelta nimettyjen henkilöiden työajasta.

Taloudellisesti osavuosisikatsaus II/2024 tilinpäätösennusteen mukaan tulosalueen toteuma tulee vastamaan talousarviota.

Opetuspalvelut

Lukuvuoden 2023-2024 työskentely saatiin päätökseen. Menneen lukuvuoden arviointi ja tulevan lukuvuoden suunnittelu käynnistyi. Lukuvuoden 2024-2025 painopisteitä ovat kiusaamisen, väkivallan ja häirinnän ennaltaehkäiseminen ja siihen puuttuminen. Oppilaiden turvallisuuskansion kehittämisessä vahvistetaan oppilaiden osallisuutta. Luku- ja kirjoitustaidon edistämisen hanke käynnistyy.

Perusopetuksen koulujen ja lukion yhteistä järjestyssääntöpohjaa yhdenmukaistettiin erityisesti puhelimen ja mobiililaitteiden käytön osalta. Sivistyslautakunta hyväksyy yksiköiden järjestyssäännöt lukuvuosisuunnitelmien hyväksymisen yhteydessä.

Koulutuksen järjestäjän tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma päivitettiin. Suunnitelmakokonaisuuksien muodostuu koulutuksen järjestäjän suunnitelmasta sekä toiminnallisesta konkreetit toimenpiteet sisältävästä koulukohtaisesta osuudesta. Koulukohtainen toiminnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma on osa koulun lukuvuosisuunnitelmaa. B1-kielen perustemuutokset sisällytettiin paikalliseen opetussuunnitelmaan noudatettavaksi 1.8.2024 alkaen (Sivltk 18.6.2024 §60).

Sivistyslautakunta päätti kokouksessaan 21.5.2024 §51 käynnistää valmistelun Myllymäen koulun ja Ehnroosin koulun yhtenäiskouluratkaisua varten. Valmistelussa laaditaan lapsivaikutusten arviointi, jonka yhteydessä kuullaan Ehnroosin ja Myllymäen koulujen henkilöstöä, huoltajia, oppilaskuntien hallituksia ja koulujen

vanhempainyhdistystä. Valmistelu käynnistetään elokuussa koulujen alettua.

Mäntsälän lukion opetussuunnitelmaa päivitettiin vastaamaan arvioinnista nousseisiin tarpeisiin (Sivltk 18.6.2024 §59).

Osavuosisikatsaus II/2024 tilinpäätösennusteen kautta suurin taloudellinen kustannuspaine tulee valtionosuusleikkauksista. Valtionosuusleikkaukset pohjaavat valtiovarainministeriön päätökseen kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta sekä kotikuntakorvauksesta vuodelle 2024. Valtionvarainministeriön kesäkuussa tekemässä päivitettyssä päätöksessä vuodelle 2024 kotikuntakorvaustuloja on kirjattu tulevaksi Mäntsälän kunnalle 947 727 euroa. Tämän lisäksi erikseen laskutettavaa kotikuntakorvaustuloa muilta kunnilta arvioidaan tulevan noin 100 000 euroa vuonna 2024. Vuoden 2024 talousarvioon on arvioitu, että kotikuntakorvaustuloja tulisi yhteensä 1 163 300 euroa. Toteumaennuste 2024 kotikuntakorvauksille on yhteensä noin 1 050 000 euroa. Tämä olisi 113 300 euroa vähemmän kuin mitä 2024 talousarviossa on. Samassa valtiovarainministeriön päivittämässä kesäkuun päätöksessä vuodelle 2024 Mäntsälän kotikuntakorvausmenoiksi on kirjattu 2 861 606 euroa. Talousarvioon on arvioitu, että kotikuntakorvausmenoja tulisi yhteensä 2 345 861 euroa. Tämä tarkoittaa, että talousarviossa menoille on varattu 515 745 euroa vähemmän rahaa kuin mitä valtionosuuspäätöksessä on. Yhteensä valtionosuusleikkausten vaikutus opetuspalveluiden talouteen tulee olemaan vuonna 2024 629 045 euroa negatiivinen. Tulojen väheneminen johtuu kahdesta syystä: Tuusulassa olevien yläkouluikäisten oppilaiden määrä on suurempi kuin aiemmin ja Mäntsälässä on vähemmän ulkokuntalaisia oppilaita.

Lisäksi opetuspalveluissa kustannuspainetta aiheuttavat seuraavat tekijät: B1-kieleen (ruotsi) on lisätty 1.8.2024 lukien valtakunnallisen tuntijakomuutoksen mukaisesti 1 vvh vuosiluokille 7 ja 9. Vuosiluokan 9 siirtymäsäännös ei ollut TA2024 päätöksentekohetkellä tiedossa. Arvioitu kustannuskasvu syyskaudelle 2024 on

kokonaisuudessaan noin 13 500 €, josta 9. lk. osuus noin 6 750 €. Opetuspalveluiden tulosalueella ei ollut talouskehityksen yli meneviä esityksiä vuodelle 2024. Tulosalueen rahoituksen kokonaistaso alkaa laskemaan johtuen oppilasmäärän vähenemisestä perusopetuksessa. Kokonaistason laskua kuitenkin hillitsee kasvava palvelutuotanto B1- ja A2-kielen (n. 6 400 €/5 kk/2024) osalta. Lisäksi ennustetaan, että valtionavustusten määrä pienenee, joka asettaa paineita palveluiden järjestämiselle omarahoitteisesti. Lukion positiivinen opiskelijamäärän kasvu (2023 258 opiskelijaa, 2024 310 opiskelijaa) saa aikaan riskin henkilöstömenoja koskevan rahoituksen riittävyydelle. Lisäksi henkilöstökulujen osalta nostopainetta aiheuttaa lomapalkkavelkojen jaksotuksen määrä tälle vuodelle. Tämänhetkinen arvio lomapalkkavelkojen jaksotuksen määrästä opetuspalveluissa on 50 000 euroa. Näiden taloudellista vaikutusta seurataan ja ennustetta tarkennetaan osavuosi- katsaus 3:ssa.

Varhaiskasvatuspalvelut

Varhaiskasvatuksen uuden asiakastietojärjestelmän käyttöönoton valmistelutyöt ja koulutukset aloitettiin keväällä. Strategian mukaisesti on edistetty henkilöstön ja lasten digitaalisia taitoja kouluttamalla lähikoulutuksilla päiväkotien henkilöstöä ja digivastaavia. Strategisia tavoitteita on edistetty edelleen tavoite kerrallaan. Henkilöstön työhyvinvointia on tuettu tarvittaessa työnohjauksella keväällä eri ryhmissä.

Varhaiserityiskasvatuksessa on päivitetty lomakkeita ja luotu tuen vaikuttavuuden arvioinnin malli. Varhaiserityiskasvatuksen linjaukset päivitettiin uuden lain mukaisesti. Lasten tukeen liittyvien hallintopäätösten määrä nousi edelliseen vuoteen verrattuna yli 10%. Lasten tuentarpeisiin ja suomenkielen opetukseen (suomi toisena kielenä -lapsilla) ei olla pystytty vastaamaan riittävästi.

Syksyn henkilöstön rekrytoinnit toivat uusia opettajia kuntaan edellisvuotta enemmän, joten rekrytointikampanja ja varhaiskasvatuksen parempi

näkyvyys ovat tuottaneet pientä tulosta. Syksyllä puuttuu edelleen päiviä opettajia useasta ryhmästä.

Varhaiskasvatuksessa on käynnissä tasa-arvohanke, jolla on palkattu neljä avustajaa päiväkotiryhmiin. Muut avustajat, noin 12, on palkattu henkilöstöbudjetista, lasten tuen tarve on kasvanut vuoden takaisesta selvästi. Elinikäisen oppimisen ja hyvinvoinnin hankkeista liikuntahanke kohdistuu varhaiskasvatuksessa sekä lapsiin että henkilöstöön ja hankkeella vahvistettiin alkuvuonna lasten liikkumista päiväkodissa järjestetyillä tapahtumilla. Kestävän kehityksen alkukartoituksen myötä on päiväkodeissa arvioitu omaa toimintaa ja tehty kehittämistoimia, kuten veden ja sähkökulutuksen vähentämistä.

Taloudellisesti osavuosi- katsaus II/2024 tilinpäätösennusteen mukainen varhaiskasvatuspalvelujen toteuma sisältää reagoitavia asioita. Osavuosi- katsauksen I/2024 yhteydessä todettiin, että hankkeiden toimintakatteessa on tällä hetkellä noin 50 000 euron liiallinen arvio tuloista suhteessa menoihin. Lisäksi kotikuntakorvausten tuloarviota lasketaan 55 000 eurosta 15 000 euroon ja asiakasmaksujen kertymän arvio lasketaan 700 000 eurosta 535 000 euroon. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksut ovat pienentyneet 1.3.2023 lakimuutoksen myötä. Yhteensä tulojen laskua arvioidaan olevan 255 000 euroa.

Menojen osalta kustannuspainetta aiheuttaa henkilöstökulujen kasvu. Osavuosi- katsauksen II/2024 tilinpäätösennusteeseen nostettiin varhaiskasvatuspalveluiden henkilöstökulujen arviota 9 420 814 eurosta 10 032 957 euroon. Tämän vaikutus on 612 143 euroa negatiivinen. Henkilöstökulut ovat nousseet lisääntyneiden avustaja tarpeen, sijaiskulujen nousun, kevään lisäryhmien ja lomapalkkavelkojen johdosta. Vastaavasti vähennysarviota menojen pienentymisestä tehtiin lasten kodinhoidon tuen sekä kotihoidon tuen kuntalisän osalta. Lasten kodinhoidon tuen menoarviota laskettiin 900 000 eurosta 700 000 euroon ja kotihoidon tuen kuntalisän menoarviota laskettiin 270 000 eurosta 220 000 euroon, kotihoidontukea

käyttää yhä pienempi määrä perheistä ja vastaavasti varhaiskasvatukseen osallistuminen on kasvanut. Menojen arvioitu vähennys näiden kahden osalta on 250 000 euroa, mistä johtuen kustannuspainetta menojen osalta kokonaisuutena on 362 143 euroa. Menojen arvio saadaan tarkennettua kolmannessa osavuosikatsauksessa.

Elinikäinen oppiminen ja hyvinvointipalvelut

Liikuntapalveluissa alkuvuosi on sujunut ja toteutunut suunnitellusti vuosikellon mukaan. Alkuvuoden erilaisiin liikuntatapahtumiin on osallistunut 308 eri ikäistä kuntalaista. Liikkumis- ja elintapaneuvonta on käynnistynyt hyvinvointialueen kanssa ja sieltä on tullut lähetteellä asiakkaita. Liikkumis- ja elintapaneuvonta oheistoimintoinen on tavoittanut 50 kuntalaista.

Vapaa-aikapalveluiden vastaavan tehtävässä aloitti Eveliina Järvinen maaliskuussa. Nuorisopalvelun normaali toiminnan lisäksi Haastemaantai tavoitti 23 nuorta ja yhteistyössä kouluvalmentajien kanssa pidetyissä PopUp- nuokuissa on ollut yhteensä 19 nuorta.

Nuorisotyön Ankkuritoiminnassa on luotu käytäntöjä koulujen kanssa tehtävään yhteistyöhön. Ankkurikokouksissa on ollut tasaiseen tahtiin kutsuttuja nuoria ja heidän huoltajiaan. Aiheina ovat olleet yleisimmin näpistykset, häiriökäyttäytyminen, kiusaaminen sekä päihteiden käyttö. Tähän mennessä poliisi on ollut aina mukana Mäntsälä-Pornainen Ankkurikokouksissa. Toivomme tämän hyvän yhteistyön jatkuvan, vaikka Mäntsälä-Pornainen Ankkuritiimin poliisi vaihtui.

Kansalaisopistolla toteutui monipuolisesti kursseja eri ainealueilta. Edeltävinä vuosina opiskelijaminimimäärät Mäntsälän kansalaisopiston kursseilla ovat vaihdelleet kolmesta 12:sta. Keväästä 2024 alkaen hyvinvointilautakunnan päättämänä opiskelijaminimi on kirkonkylällä 10. Sivukylillä, Pukkilassa, Pornaisissa, taiteen perusopetuksessa, verkkokursseilla ja opetustilan koon vuoksi muutamilla käsityön kursseilla minimiopiskelijamäärä kurssin toteutumisille on kahdeksan. Tammi-

kesäkuussa oli kursseilla yhteensä 1785 netto-opiskelijaa. Tammikuussa järjestettiin kymmentä kertaa Jumppamaraton yhdessä liikuntapalveluiden kanssa. Kansalaisopisto on mukana kolmessa yhteishankkeessa: Me polutamme, Esteet nurin ja eArt. Me polutamme- hankkeen päätöseminaari oli toukokuussa. Hankkeen myötä saatiin ensi lukuvuodelle uusia opintopistekursseja. Lukuvuoden päätteeksi opistotalolla oli neljän päivän kesäkurssit lapsille (Kuvataide- ja kädentaitokurssit).

Keväällä kansalaisopistossa alkaneiden kurssimaksutuotot olivat 38 318 €. Ne jäivät nelisen tuhatta euroa alemmaksi edeltävään vuoteen verrattuna. Koko lukuvuoden kurssit laskutettiin syksyllä 2024. Lukuvuonna 2024–2025 koko lukuvuoden kurssien laskutus tapahtuu 2x/lukuvuodessa, jolloin tulot kohdentuvat tarkemmin oikealle kalenterivuodelle. Kansalaisopisto sai OPH:n opintosetiäivustusta 3600 €.

Kirjastossa tälle vuodelle saatu uusi toimi on täytetty, muitakin henkilöstömuutoksia on tullut mm. vakituisen työntekijän pitkän opintovapaan sekä työllistetyn muodossa. Viime vuosi tilastojen puolesta osoittaa kasvua kävijä- ja lainaajamäärissä, mutta hienoista laskua lainausmäärissä. Kirjastojärjestelmän vaihdos on alkuvuonna vaikuttanut palauttamatta jääneen aineiston laskutukseen. Uuden laskutusyhteyden rakentamisesta on myös syntynyt kuluja, joita talousarvioissa ei ole huomioitu.

Hyvinvointisuunnitelma päivitettiin vuosille 2024–2025. Syksyllä 2023 päivitettiin myös avustuskriteerit ja vuoden 2024 avustukset haettiin sähköisen järjestelmän kautta.

Elinikäisessä oppiminen - ja hyvinvointipalveluissa on otettu käyttöön Notecrow- ohjelma. Notecrow kokoaa turvallisuus- ja muut ohjeet selkeärakenteiseksi kokonaisuudeksi. Notecrown käyttöönotto on aloitettu Monitoimitalon (kirjasto, liikunta- ja nuorisopalvelut) turvallisuustietojen koaamiseksi.

Osavuositarkastuksen I/2024 yhteydessä todettiin, että elinikäisen oppimisen ja hyvinvoinnin hankkeiden toimintakatteessa on tällä hetkellä noin 50 000 euron liiallinen arvio tuloista suhteessa menoihin. Lisäksi ensimmäisessä osavuositarkastuksessa todettiin tulosalueella kustannuspainetta lisäävän jäähallivuorojen oston lisäys, joka on 47 000 euroa suurempi kuin mihin oli varauduttu palvelualueen talousarviossa.

Henkilöstökulujen osalta nostopainetta aiheuttaa lomapalkkavelkojen jaksotuksen määrä tälle vuodelle. Arvio vaikutuksesta on noin 25 000 euroa. Lisäksi kansalaisopiston henkilöstökuluissa on kustannuspainetta yhteensä noin 95 000 euroa. Alkuvuodesta käytettiin ostopalveluopettajia ja tuntiopettajia. Elokuun alusta alkaen kanalaisopistossa ovat kaikki vakituisten opettajien vakanssit täytetty ja iltavalvoja vakinaistettiin, näin ollen ostopalveluopettajia ei käytetä lainkaan ja tuntiopettajia tullaan käyttämään vähemmän. Henkilöstökulujen kehitystä tullaan seuraamaan ja tarkentamaan kolmannessa osavuositarkastuksessa.

Talousarviomuutokset

Osavuositarkastuksen 2/2024 yhteydessä valtuustolle käsiteltäväksi tulevat talousarvio- ja määrärahamuutokset:

Opetuspalveluille yhteensä 629 000 euron lisämäärärahaa valtionosuuksien määrän laskun huomioimiseksi.

Varhaiskasvatuspalveluille 50 000 euroa lisämäärärahaa hankkeiden tuloarvion laskemiseksi.

Elinikäiselle oppimiselle ja hyvinvoinnille 50 000 euroa lisämäärärahaa hankkeiden tuloarvion laskemiseksi.

Vuoden kolmannessa osavuositarkastuksessa pystytään tarkemmin arvioimaan koko vuoden osalta palvelualueen talousarvion toteutumaa ja kolmannen osavuositarkastuksen yhteydessä esitetään mahdolliset tarvittavat lisäkorjaukset sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen vuoden 2024 talousarvioon.

Tulosalueet

Sivityksen ja hyvinvoinnin yhteiset								
1000 €	TA 2024	MUUTOS	MTA 2024	TOT. 30.6.	poikkeama	TOT %	TPE 2024	TP 2023
Toimintatuotot								
Toimintakulut	-518		-518	-258	261	49,7 %	-518	-443
Toimintakate	-518		-518	-258	261	49,7 %	-518	-443
Opetuspalvelut								
1000 €	TA 2024	MUUTOS	MTA 2024	TOT. 30.6.	poikkeama	TOT %	TPE 2024	TP 2023
Toimintatuotot								
Toimintakulut	-34 480		-34 480	-18 337	16 143	53,2 %	-35 002	-33 976
Toimintakate	-31 962		-31 962	-17 460	14 503	54,6 %	-32 598	-31 814
Varhaiskasvatuspalvelut								
1000 €	TA 2024	MUUTOS	MTA 2024	TOT. 30.6.	poikkeama	TOT %	TPE 2024	TP 2023
Toimintatuotot								
Toimintakulut	-17 259		-17 259	-9 043	8 215	52,4 %	-17 621	-16 802
Toimintakate	-16 223		-16 223	-8 697	7 526	53,6 %	-16 841	-15 850
Elinikäisen oppimisen ja hyvinvoinnin yhteiset								
1000 €	TA 2024	MUUTOS	MTA 2024	TOT. 30.6.	poikkeama	TOT %	TPE 2024	TP 2023
Toimintatuotot								
Toimintakulut	-3 690		-3 690	-2 031	1 659	55,0 %	-3 878	-3 539
Toimintakate	-3 157		-3 157	-1 850	1 306	58,6 %	-3 394	-3 083

Tekninen ja elinvoimapalvelut

Tekninen ja elinvoimapalvelut 1000 €	TA 2024	MUUTOS	MTA 2024	TOT. 30.6.	poikkeama	TOT %	TPE 2024	TP 2023
Toimintatuotot	23 208		23 208	11 779	-11 428	50,8 %	23 258	23 030
Myyntituotot	3 543		3 543	1 728	-1 815	48,8 %	3 529	3 310
Maksutuotot	414		414	275	-138	66,5 %	426	427
Tuet ja avustukset	58		58	4	-55	6,2 %	58	4
Muut toimintatuotot	19 193		19 193	9 772	-9 421	50,9 %	19 245	19 288
Valmistus omaan käyttöön				5	5		5	75
Toimintakulut	-19 526		-19 526	-10 066	9 460	51,6 %	-19 857	-18 961
Henkilöstökulut	-6 663		-6 663	-3 367	3 296	50,5 %	-6 531	-5 986
Palvelujen ostot	-5 594		-5 594	-2 843	2 751	50,8 %	-5 738	-5 699
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 212		-4 212	-2 333	1 879	55,4 %	-4 363	-4 110
Avustukset	-163		-163	-1	162	0,4 %	-161	-161
Muut toimintakulut	-2 894		-2 894	-1 523	1 371	52,6 %	-3 064	-3 005
Toimintakate	3 681		3 681	1 718	-1 963	46,7 %	3 407	4 143
Vuosikate	3 681		3 681	1 718	-1 963	46,7 %		4 143
Poistot ja arvonalentumiset	-8 592		-8 592	-4 301	4 290	50,1 %	-8 411	-7 813
Poistot ja arvonal.	-8 592		-8 592	-4 301	4 290	50,1 %	-8 411	-7 813
Tilikauden tulos	-4 910		-4 910	-2 583	2 327	52,6 %	-5 004	-3 669
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-4 910		-4 910	-2 583	2 327	52,6 %	-5 004	-3 669
Vyörytyserät								-1 061
Vyörytystuotot								4 120
Vyörytyskulut								-5 181
Kustannuslaskennalliset erät								
Yli/alij. vyörytyser. jälkeen	-4 910		-4 910	-2 583	2 327	52,6 %	-5 004	-4 730

Palvelualueen palvelusuunnitelma

Tekninen ja Elinvoimapalvelut palvelualueen toiminta-ajatuksena on tuottaa toimivat ja tarkoituksenmukaiset yhdyskunta-, tekniset ja kuntakehityspalvelut kuntalaisille huomioiden talous, turvallisuus ja ympäristö. Vahvistamme asiakaslähtöisyyttä ja kuntalaisten hyvinvointia edistämällä ja tukemalla asukkaiden osallistumista. Palvelualueen tavoitteet on luotu koko kunnan strategiaan pohjautuen.

Toiminnan ja talouden olennaiset tapahtumat

Kokonaisuutena Tekninen ja elinvoimapalvelut on lähellä talousarviossa arvioitua budjettia. Toiminnan tuotot on toteutunut 50,8 % ja kulujen toteuma on 51,6 %, toimintakateen toteuman ollessa 46,7 %. Koko palvelualueen ennustetaan jäävän lievästi talousarvion tilikauden tuloksesta.

Tekninen ja elinvoimapalvelujen yhteiset

Teknisen ja elinvoimapalvelujen yhteisten toimintakulujen toteuma on 41,3 %. Ennusteen mukaan talousarvio on lievästi alittumassa. Teknisen yhteiset on alkuvuoden aikana tukenut ja avustanut

muiden tulosalueiden palvelutoimintaa.

Rakennustyönvalvojan vakanssi on jätetty toistaiseksi täyttämättä. Palvelualueella on osallistuttu tilaselvityksen laadintaan. Valittavalla tilaselvityksen strategisella linjauksella, päätännällä, sekä päätäntäaikataululla on merkittäviä vaikutuksia tulevien talonrakennushankkeiden laajuuksiin, määrään, kustannusvaikutuksiin sekä toteutusaikatauluihin.

Uuden tilavarausjärjestelmän käyttöönotto keväällä muutti toimintapoja mm. tila- ja torivarausten sekä viljelypalstojen varausten osalta. Lisäksi aloitettiin palvelualueen viestinnän kehittämistyö yhteistyössä kunnan viestintäyksikön kanssa sekä jatkettiin asiahallinnan kehittämistyötä kunnan muiden palvelualueiden kanssa.

Toimitilapalvelut

Toimintatuottojen toteuma on 50,7 % ja toimintakulujen 54,6 %. Toimitilapalveluiden toimintakateen ennustetaan jäävän talousarviosta. Toimintakulujen ylitys johtuu suurelta osin alkuvuoden ennakoitua suuremmista lämmitys-, sähkö- ja kaasukustannuksista. Lisäksi pitkän talven vaikutukset näkyvät myös kiinteistöjen kunnossapito-

kustannuksissa. Tilavarausjärjestelmän uusiminen ja kameravalvonnan lisääminen ovat kasvattaneet ICT-kustannuksia. Kasvaneen ilkvallan johdosta olemme myös joutuneet lisäämään vartiointia käyttäjien toiveiden mukaisesti. Keväällä jatkettiin taloteknisen asiantuntijan rekrytointia ja uusi henkilö aloittaa työt syyskuussa.

Vuodelle 2024 suunnitellaan ylimääräistä poistoerää vuonna 2024 ja 2025 purettavista rakennuksista. Tämä tarkentuu seuraavassa osavuosi-katsauksessa.

Ateria- ja puhtauspalvelut

Toimintatuottojen toteuma on 50,2 % ja toimintakulujen 51,3 %. Ateria- ja puhtauspalveluiden talouden arvioidaan toteutuvan talousarvion mukaisesti. Olennaisia riskejä kustannusten nousuun loppuvuonna ei ole näköpiirissä. Henkilökunnan ja sijaisten saatavuus on ollut hyvä. Pitkät sairauspoissaolot ovat vähentyneet mm. työterveyshuollon kanssa tehtävän ennaltaehkäisevän toiminnan sekä hyvän yhteistyön ja työnkierron mahdollistamisen ansiosta.

Kesän ja syksyn aikana keskitytään uuden HR-järjestelmän jalkauttamiseen henkilöstölle. Puhtauspuolen työntekijöiden työvuorosuunnittelu- ja palkanmaksuprosessi on siirretty uuteen Titania-tövuorosuunnittelujärjestelmään ateriapalvelujen lisäksi.

Kuntatekniikka

Toimintatuottojen toteuma on 50,5 % ja toimintakulujen 50,8 %. Kuntatekniikan talouden toteuman arvioidaan olevan lähellä talousarviota. Pitkään kestäneestä talvikunnossapitokaudesta johtuen tuli ennakoimattomia palkka- ja kunnossapitokustannuksia. Lisäksi asiantuntijapalveluita on käytetty suunniteltua enemmän.

Kevätkaudella on käynnistynyt saman aikaisesti useita kuntatekniikan investointihankkeita, jotka ovat edenneet suunniteltujen aikataulujen mukaisesti. Viestintää ajankohtaisista ja keskeisistä rakennushankkeista sekä puisto- ja ulkoliikuntapaikojen asioista on jatkettu kevätkauden aikana. Kunnallistekniikan investointihankkeiden valvontaan on rekrytoitu infravalvoja, joka aloittaa tehtävässään elokuussa.

Kuntakehityspalvelut

Maankäyttö, asuminen ja liikenne

Toimintatuottojen toteuma on 53,8 % ja toimintakulujen 46,1 %. Maankäyttö, asuminen ja liikenne tulosalueen arvioidaan lievästi alittavan talousarvion.

Tonttikysyntä asumiseen on ollut vuoden 2024 alkupuolella vähäisempää. Samoin rakennuslupien ja suunnittelutarveratkaisujen hakemusmäärät ovat olleet alkuvuonna normaalia pienempiä. Sitä vastoin yritystonttikysyntä on ollut aiempaa vilkkaampaa.

Yrityshankkeina alkuvuonna on ollut vireillä mm. tontin varaus datakeskushankkeelle Kapulista, Mäntsälän portin alueelle rakennusluvut McDonald's -pikaruokaravintolalle sekä Puuilon myymälärakennukselle, logistiikkahankkeen luvitus Mikola Capital Oy:lle Kapulista sekä akkuvarastohankkeiden luvitus.

Isoimpana kaavatyönä etenee koko kunnan strategisen yleiskaavan laadinta. Alkuvuonna on valmistunut tarvittavia selvityksiä ja kaavaluonnoksen L2 valmistelu etenee. Tavoite on, että strateginen yleiskaavaluonnos L2 saadaan nähtäville syksyllä 2024. Kaavoitustiimiin on rekrytoitu arkkitehti pääasiassa asemakaavoitushankkeita edistämään. Henkilöstö on tämän rekrytoinnin myötä nyt täysilukuinen, ko. tehtävä oli ollut pidempään täyttämättä.

Liikennepalveluselvitys muun muassa tulevaa kuljetussopimusten kilpailutusta varten on valmistunut kesäkuussa.

Uusi rakentamislaki tulee voimaan 1.1.2025 ja sitä varten työn alla rakennusjärjestyksen uudistustyö. Rakennusjärjestyksen luonnos on ollut nähtävillä heinä-elokuussa.

Kunnan mittaryhmän jo ikääntynyt ajoneuvo uusittiin. Uusi auto on sähkökäyttöinen ja osaltaan edistää kunnan ilmastotavoitteita. Hankinta toteutettiin leasing-puitesopimustoimittajalta. Leasing-kustannukset ovat alkuvuoden isoimpia lisäyksiä toimintakustannuksiin.

Kilpijärven, Isojärven sekä Hunttijärven kunnostushankkeet jatkuvat Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen toimesta. Kullekin kunnostushankkeelle on saatu myönteinen avustuspäätös.

Talousarviomuutokset

Osavuosikatsauksen 2 yhteydessä esitetään tehtäväksi seuraavat muutokset talousarvion investointiosaan:

Toimitilapalvelujen rakennusten korjaukset ja sisäilmakorjaukset menomäärälisäys 0,14 milj. euroa

Rautatieaseman pyöräkatos, määrärahalisäys 0,085 milj. euroa

Vanha Porvoontie, määrärahalisäys 0,30 milj. euroa

Vanhan Porvoontien sillat, määrärahalisäys 0,20 milj. euroa

Myllymäen kouluhanke, määrärahavähennys 0,25 milj. euroa

Investointien toteuma, poikkeamat ja ennuste

Talonrakennus

Myllymäen kouluhankkeelle varattu investoinnin määräraha 0,25 milj. euroa on osoitettu rakennus- ja toteutussuunnittelulle. Suunnittelua ei toistaiseksi aloiteta tilaselvityksen ollessa kesken.

Sähköautojen latauspisteiden rakentamisen on edennyt tavoitteen mukaisesti. Kaikki latauspisteet ovat valmistuneet ja ne otetaan käyttöön heinäkuun alussa.

Investoinnit	Kustannus- arvio ja muutokset	TA 2024	TA muutokset 2024	TA muutosten jälkeen	Toteuma 30.6.2024	Poikkeama	Ennuste
Tekninen ja elinvoimalautakunta							
Talonrakennus							
Energiasäästötoimenpiteet							
Sääksjärven koulun lämmitystapamuutos	Menot	-300 000		-300 000		-300 000	0
Aurinkosähköpaneelit kunnantalo ja terveyskeskus							-200 000
Muut energiasäästötoimenpiteet					-34 602	34 602	-20 000
Peruskorjaukset							
Autojen sähkölatauspaikkojen rakentaminen	Menot	-150 000		-150 000	-36 320	-113 680	-150 000
Hyökännummen koulun sadekatoksen rakentaminen (siirtyy v. 25)	Menot	-60 000		-60 000		-60 000	0
Myllymäen kouluhanke	Menot	-250 000		-250 000		-250 000	0
Seurojentalo, narikka ja varastoalue	Menot	-150 000		-150 000	-41 768	-108 232	-150 000
Rakennusten korjaukset/sisäilmakorjaukset							
Hirvihaaran koulu, piha-alueen asfaltoinnin uusinta	Menot	-20 000		-20 000		-20 000	0
Kirkonkylän koulu, piha-alueen asfaltoinnin uusinta	Menot	-20 000		-20 000		-20 000	-20 000
Kirkonkylän koulu, viipaleen vesikaton maalaus	Menot	-10 000		-10 000		-10 000	0
Kunnantalo, palvelukäytävän äänieristys	Menot	-30 000		-30 000		-30 000	-30 000
Kunnantalon kulunvalvonnan uusinta (siirtyy v. 25)	Menot	-25 000		-25 000		-25 000	0
Monitoimitalo, kulunvalvonnan uusinta	Menot	-10 000		-10 000		-10 000	-55 000
Monitoimitalo, pyöräparkki ja invaluiska	Menot	-100 000		-100 000	-7 497	-92 503	-100 000
Monitoimitalo, vanhan ladon purku ja alueen tasaus KT	Menot	-30 000		-30 000		-30 000	0
Myllytontun päiväkotii, lattiapinnat ja seinät	Menot	-15 000		-15 000		-15 000	-10 000
Riihenmäen koulun kotitalousluokkien muutostyöt	Menot	-100 000		-100 000	-13 336	-86 664	-100 000
Seurojentalon ulkoalueiden muutostyöt	Menot	-40 000		-40 000	-12 414	-27 586	-40 000
Sisäilmakorjaukset, varaus	Menot	-30 000		-30 000	-25 316	-4 684	-30 000
Terveyskeskus, kulunvalvonnan uusinta (siirtyy v. 25)	Menot	-20 000		-20 000		-20 000	0
Saaren koulun vesikaton kunnostus	Menot				-95 775	95 775	-100 000
Nummistien koulun vesikaton kunnostus	Menot						-100 000
Talonrak. yhteensä (ilman leasingrah.)	N Menot	-1 360 000		-1 360 000	-267 028	-1 092 972	-1 105 000

Kuntatekniikka

Vuoden 2024 kuntatekniikan investointihankkeet on kilpailutettu ja suurin osa hankkeista on käynnistynyt kevätkauden aikana, ja ne etenevät laaditun aikataulun mukaisesti. Koivupuiston leikkipuiston uusiminen käynnistyy syyskaudella. Riihenmäen raitin rakentaminen siirtyy ensi vuoteen hankkeesta tehdyn valituksen johdosta.

Vanhan Porvoontien siltojen ja katuinfran uusiminen toteutuu ennakoitua nopeammassa aikataulussa, eli kokonaisuudessaan vuoden 2024 aikana ja hankkeen kustannukset tulevat kirjautumaan täysimääräisesti vuodelle 2024. Taloussuunnitelmassa hankkeille oli varattu 0,30 + 0,20 milj. euroa vuodelle 2025. Hankkeille esitetään 0,30 + 0,20 milj. euron määrärahalisäystä vuoden 2024 talousarvioon.

Rautatieaseman länsipuolen pyöräkatosten rakennustöiden hyväksyttävien lisätöiden kustannusvai-
kutusten osalta neuvottelut on saatu päätökseen

ja hankkeelle esitetään 0,085 milj. euron määrära-
halisäystä.

Kuntatekniikka		Kustannus- arvio ja muutokset	TA 2024	TA muutokset 2024	TA muutosten jälkeen	Toteuma 30.6.2024	Poikkeama	Ennuste
Alueet mm. teollisuus ja infra								
Hyökännummen alueen kuivatus	Menot		-150 000		-150 000		-150 000	-150 000
Mt 140 keskisaarekkeen uusiminen (ELY-tie)	Menot		-400 000		-400 000	-11 619	-388 381	-400 000
Pienet liikenneturvallisuustoimenpiteet	Menot		-100 000		-100 000	-10 838	-89 162	-100 000
Roinilanpellon alue	Menot		-80 000		-80 000	-230	-79 770	-80 000
Salotien alue	Menot		-270 000		-270 000	-89 979	-180 021	-270 000
Alueet mm. teollisuus ja infra yht.	N	Menot	-1 000 000		-1 000 000	-112 666	-887 334	-1 000 000
Kevytiliikenne								
Hirvihaarantie klv	Menot		-1 100 000		-1 100 000	-550 377	-549 623	-1 100 000
Kenkäkalliontien klv	Menot		-500 000		-500 000	-196 588	-303 412	-500 000
Yhteysreitti paloasemalta Anttilaan	Menot		-150 000		-150 000	-1 653	-148 347	-150 000
Kevytiliikenne yht.	N	Menot	-1 750 000		-1 750 000	-748 618	-1 001 382	-1 750 000
Liikenne								
Heikinkujan pysäköintijärjestelyt	Menot		-110 000		-110 000	-95 648	-14 352	-110 000
Kaakkumäenraitin silta	Menot		-300 000		-300 000	-88 422	-211 578	-300 000
Katuvalaistus	Menot		-150 000		-150 000	-1 300	-148 700	-150 000
Ojamäentie	Menot		-150 000		-150 000	-3 454	-146 546	-150 000
Pienet täydennysrakennuskohteet	Menot		-100 000		-100 000	-22 639	-77 361	-100 000
Päällystystyöt	Menot		-400 000		-400 000	-3 119	-396 881	-400 000
Vanha Porvoontie	Menot		-600 000		-600 000	-94 597	-505 403	-900 000
Vanhan Porvoontien sillat	Menot		-1 000 000		-1 000 000	-289 117	-710 883	-1 200 000
Rautatieaseman pyöräkatos	Menot					-84 179	84 179	-85 000
Viertolantie 2021-2023	Menot					-3 309	3 309	
Liikenne yht.	N	Menot	-2 810 000		-2 810 000	-685 784	-2 124 216	-3 395 000
Puistot ja leikkipaikat								
Koivupuisto leikkipuisto	Menot		-100 000		-100 000	-6693	-93 307	-100 000
Lempivaaran vihertyöt	Menot		-100 000		-100 000		-100 000	-100 000
Matinmäentien leikkipuiston uusiminen	Menot		-100 000		-100 000	-2 622	-97 378	-100 000
Pienet puistojen ja liikuntapaikkojen parannustoimenpiteet	Menot		-60 000		-60 000		-60 000	-60 000
Varja ateljee pihatyöt	Menot					-117 268	117 268	
Puistot ja leikkipaikat yht.	N	Menot	-360 000		-360 000	-126 583	-233 417	-360 000
Kuntatekniikka yhteensä								
	Menot		-5 920 000		-5 920 000	-1 673 651	-4 246 349	-6 505 000
	Tulot							
	N	Netto	-5 920 000		-5 920 000	-1 673 651	-4 246 349	-6 505 000
Teknisen irtain omaisuus								
Keittiöiden kalusto /laitehankinnat	Menot		-50 000		-50 000		-50 000	-50 000
Kuntatekniikan kone- ja laitehankinnat	Menot		-90 000		-90 000		-90 000	-90 000
Piha-alueiden ulkoleikkivälineet	Menot		-50 000		-50 000		-50 000	-50 000
Siivouspuolen laitehankinnat	Menot		-10 000		-10 000	-5 537	-4 463	-10 000
Toimitilapalveluiden laite- ja kalustohankinnat	Menot		-80 000		-80 000	-13 504	-66 496	-80 000
Varavoimakoneiden hankinta	Menot		-150 000		-150 000			-150 000
Irtain yhteensä	N	Menot	-430 000		-430 000	-19 041	-410 959	-430 000
Tekninen ja elinvoimalautakunta yhteensä								
	Menot		-7 710 000		-7 710 000	-1 959 720	-5 750 280	-8 040 000
	Tulot							
	N	Netto	-7 710 000		-7 710 000	-1 959 720	-5 750 280	-8 040 000

Tekninen ja elinvoimapaalvelujen yhteiset

1000 €	TA 2024	MUUTOS	MTA 2024	TOT. 30.6.	polkkeama	TOT %	TPE 2024	TP 2023
Toimintatuotot								
Toimintakulut	-745		-745	-308	437	41,4 %	-709	-763
Toimintakate	-745		-745	-308	437	41,4 %	-709	-763
Toimitilapaalvelut								
1000 €	TA 2024	MUUTOS	MTA 2024	TOT. 30.6.	polkkeama	TOT %	TPE 2024	TP 2023
Toimintatuotot	16 994		16 994	8 618	-8 375	50,7 %	17 045	17 132
Valmistus omaan käyttöön				5			5	73
Toimintakulut	-8 124		-8 124	-4 433	3 690	54,6 %	-8 713	-8 282
Toimintakate	8 870		8 870	4 191	-4 685	47,2 %	8 337	8 922
Poistot ja arvonal.	-5 039		-5 039	-2 466	2 573	48,9 %	-5 030	-4 524
Tilikauden tulos	3 831		3 831	1 725	-2 107	45,0 %	3 307	4 398
Ateria- ja puhtauspalvelut								
1000 €	TA 2024	MUUTOS	MTA 2024	TOT. 30.6.	polkkeama	TOT %	TPE 2024	TP 2023
Toimintatuotot	4 781		4 781	2 402	-2 380	50,2 %	4 758	4 516
Toimintakulut	-4 781		-4 781	-2 451	2 330	51,3 %	-4 699	-4 464
Toimintakate	0		0	-49	-49		59	53
Kuntatekniikka								
1000 €	TA 2024	MUUTOS	MTA 2024	TOT. 30.6.	polkkeama	TOT %	TPE 2024	TP 2023
Toimintatuotot	370		370	187	-183	50,5 %	332	224
Valmistus omaan käyttöön								
Toimintakulut	-3 508		-3 508	-1 783	1 725	50,8 %	-3 364	-3 416
Toimintakate	-3 138		-3 138	-1 596	1 542	50,9 %	-3 031	-3 191
Maankäyttö, asuminen ja liikenne								
1000 €	TA 2024	MUUTOS	MTA 2024	TOT. 30.6.	polkkeama	TOT %	TPE 2024	TP 2023
Toimintatuotot	1 063		1 063	572	-491	53,8 %	1 123	1 157
Toimintakulut	-2 368		-2 368	-1 091	1 277	46,1 %	-2 372	-2 037
Toimintakate	-1 305		-1 305	-519	786	39,8 %	-1 249	-880

Konserniosia

Nivos -konserni

Tavoite	Tavoitetaso ja mittari	Seuranta- ja toteutuma
Infrastruktuurin kehittäminen tukien Mäntsälän kunnan strategiaa		
Huolehdimme infrastruktuurin kehittämisestä. Sähkö, vesi, viemäri ja valokuituyhteyksien rakentaminen tarpeen mukaisesti. Käytämme ja kunnossapidämme rakennettuja infraverkkoja kustannustehokkaasti. Ylläpidämme hyvää käytettävyyttä ts. häiriöajat ovat lyhyet.		
Elinkeinopoliitiikan tukeminen paikallisesti		
Osallistumme aktiivisesti suurimpien uusien yritysten Mäntsälään sijoittumiseen tarjoamalla liittymäpalveluja ja lämmitysenergiaa sekä hyödyntämällä prosesseissa syntyviä hukkalämpöjä kaukolämpötuotannossa.		
Seutuyhteistyön vahvistaminen		
Säännöllinen yhteydenpito kunta-asiakkaisiin (Mäntsälä, Pukkila ja Pornainen). Energiayhtiötapaamiset Porvoon Energia, Keravan Energia ja Nurmijärven Sähkö.		
Mäntsälän kunnan talouden tukeminen		
Kuntakonsernin velkamäärän vähentäminen lyhentämällä Nivos-konsernille otettua ulkopuolista rahoitusta.		
Terve voitollinen liiketoiminta	Mittari: Tilikauden voitto. Tavoitetaso: Nivos-konsernin tilikausi on voitollinen	Q2/2024: Tulos tammi-kesäkuulta on voitollinen 2,4 M€, myös tilikaudelle ennustettu tulos on voitollinen 0,9 M€
Onnellinen asiakas	Mittari: Asiakaskokemus. Tavoitetaso: Mitataan ja seurataan säännöllisesti.	Q2/2023, NPS +38, Q1/2024, NPS +38,
Vahva tekemisen kulttuuri	Mittari: Henkilöstökysely. Tavoitetaso: Mitataan ja seurataan säännöllisesti.	H1/2023, eNPS +9, H1/2024, eNPS +25,
Ekologisen jalanjäljen parantaminen	Mittari: Kaukolämpötuotannon CO ² -päästöjen vähentäminen. Tavoitetaso: Hiilineutraali vuoteen 2030 mennessä.	Raportoidaan kerran vuodessa. Vuoden 2023 CO ₂ -päästöluke 424 t/a raportoitiin helmikuussa 2024.

	tot. 30.6.2024	TA 2024	TPE 2024	TP 2023
Liikevaihto (1000 €)	15216	27771	28617	27241
Liikevoitto (1000 €)	2299	2695	3762	709
Tilikauden tulos (1000 €)	2386	71	897	-424
Omavaraisuus %	27 %	29 %	29 %	28 %
Suhteellinen velkaantuneisuus %	683 %	318 %	309 %	339 %
Investoinnit (1000 €)	1902	5193	5732	5110
Lainamäärä (1000 €)	103860	88358	88358	92300
Vastuut (1000 €)*	507	414	421	502
Lainat ja vastuut yhteensä (1000 €)	104367	88772	88779	92802
Lainamäärä € / asukas	4964	4178	4208	4406
Asukasmäärä	20922	21150	21000	20950

Mäntsälän Kodit Oy

	tot. 30.6.2024	TA 2024	Tpe 2024	TP 2023
Asukkaat lkm	480		480	599
Kiinteistöt lkm	16	16	16	16
Asunnot lkm	402	402	402	402
Asuinneliöt	19905	19905	19905	19905
Kesk. neliövuokra / kk	12,7	12,7	12,7	12,28
Asuntojen vuokrausaste	98,90 %	≥95%	98,50 %	98,5 %
Vaihtuvuus % / vuosi	14,67 %	<20%	20,00 %	21,4 %
Vuokrasaatava	47127	<30000	50000	46991
Hakemuksia jonossa	207	<80	200	101

	tot. 30.6.2024	TA 2024	TPE 2024	TP 2023
Liikevaihto (1000 €)	1511	3242	3242	3062
Liikevoitto (1000 €)		202	191	271
Omavaraisuus %	1 %	1 %		1 %
Suhteellinen velkaantuneisuus %		728 %		815 %
Investoinnit (1000 €)		0	0	107
Lainamäärä (1000 €)	24093	23624		24331
Vastuut (1000 €)*				
Lainat ja vastuut yhteensä (1000 €)	24093	23624	2449	24331
Lainamäärä € / asukas	1152	1109	0	1161
Asukasmäärä	20922	21150	21000	20950

Mäntsälän Toimistotalo Oy

	tot 30.6.2024	TA 2024	TPE 2024	TP 2023
Tuotot / kulut %	119 %	100 %	100 %	110 %
Omavaraisuus %	14 %	7 %	14 %	13 %
Suhteellinen velkaantuneisuus %	590 %	630 %	590 %	645 %
Investoinnit (1000 €)				
Lainamäärä (1000 €)	3019	2955	3	3149
Vastuut (1000 €)*				
Lainat ja vastuut yhteensä (1000 €)	3019	2955	3100	3149
Lainamäärä € / asukas	144	139	148	150
Asukasmäärä	20922	21150	21000	20950

Mäntsälän Jäähalli Oy

Tavoite	Tavoitetaso ja mittari	Seuranta- ja toteutuma
Jäähallin kävijäkerrat vuodessa	200 000 kävijäkertaa vuodessa	Meillä on käyttötunteja noin 80 viikossa
Lasten ja nuorten harrastajamäärien kasvattaminen	Aloittavien ryhmien, kuten kiekko-, ringette- ja luistelukoulujen koon kasvattaminen	Jäätaiturit ovat onnistuneet kasvattamaan jäsenmääräänsä sekä kehittämään toimintaansa. Tämä näkyy lisääntyneenä jäsen- ja oheispalveluiden
Mainospaikka myynti vuodessa	70 000 €	60 000 €
Tilikauden tulos	650 000 €	Q 1-2: 340 000€

Mäntsälän Jäähalli Oy	tot 30.6.2024	TA 2024	TPE 2024	TP 2023
Liikevaihto (1000 €)	340	620	727	561
Liikevoitto (1000 €)	-45	-175	-77	-302
Omavaraisuus %	-9	2 %	-4	-4 %
Suhteellinen velkaantuneisuus %	920	780 %	824	1115 %
Investoinnit (1000 €)	2	0	2	4
Lainamäärä (1000 €)	6137	5993	5993	6399
Vastuut (1000 €)*	134	5	135	137
Lainat ja vastuut yhteensä (1000 €)	6272	5998	6128	6536
Lainamäärä € / asukas	294	281	291	305
Asukasmäärä	20922	21150	21000	20950

Mäntsälän Yrityskehitys Oy

Tavoite	Tavoitetaso ja mittari	Seuranta- ja toteutuma
Sitovat tavoitteet:		
Uudet Mäntsälän sijoittuneet tai toimitiloja rakentaneet suuret yritykset 2 kpl ja keskiuuret yritykset 3 kpl kaudella 2022-2026	Lukumäärä kaudella 2022-2024: suuret 1 kpl ja keskiuuria 2 kpl	asiakashallintarekisteri , MYK
Yrityskonsultointien määrä 120 kpl/vuosi	1.1.-30.6.2024: 61 kpl	asiakashallintarekisteri , MYK

Mäntsälän Yrityskehitys Oy

	Tot 30.6.2024	TA2024	TPE 2024	TP 2023
Liikevaihto (1000 €)	137	271	271	342
Liikevoitto (1000 €)	-6	-90	-40	-14
Omavaraisuus %	100 %	100 %	100 %	99 %
Suhteellinen velkaantuneisuus %	0 %	0 %	0 %	0 %
Investoinnit (1000 €)	0	10	10	10
Lainamäärä (1000 €)	0	0	0	0
Vastuut (1000 €)*				
Lainat ja vastuut yhteensä (1000 €)				
Lainamäärä € / asukas	0	0	0	0
Asukasmäärä	20922	21150	21000	20950

Sanasto

TA 2024

Alkuperäinen talousarvio vuodelle 2024.

MTA 2024

Muutettu talousarvio, jossa huomioitu valtuuston hyväksymät muutokset alkuperäiseen talousarvioon.

Tot. 30.6.

Kirjanpidon toteuma 30.6.2024 tilanteessa.

Poikkeama

Muutetun talousarvion ja kirjanpidon toteuman erotus

Tot. %

Toteuma 30.6. verrattuna muutettuun talousarvioon. Esitetty prosentteina.

TPE 2024

Tilinpäätösennuste tilikaudelta 2024.

TP 2023

Tilinpäätös vuodelta 2023.

Toimintatuotot / Toimintakulut %

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista = $100 * \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$.

Tulorahoituksen osuus toimintamenoista.

Vuosikate / Poistot %

Vuosikate prosenttia poistoista = $100 * \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalentumiset}$.

Vuosikatteen tulisi riittää kattamaan vähennettävien poistojen määrä. Kun tunnusluvun arvo on vähintään 100 %, kunnan tulorahoituksen oletetaan olevan riittävä.

Toiminnan ja investointien rahavirta

Rahoituslaskelman välitulokset, jonka määrä ilmaisee sen kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen. Negatiivinen määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä, taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien kertymä, € (5 vuotta)

Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvoiton ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus %

Investointien tulorahoitus, % = $100 * \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$.

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenoista on rahoitettu tulorahoituksella.

Laskennallinen lainahoitokate

Laskennallinen lainahoitokate = $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$.

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita.

